

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, főbejáratától balra az udvarban. — Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 357.

ELŐFIZETÉS:

Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyiltér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Királyok találkozója.

Arad, augusztus 1.

(!) Minden körülmény arra mutat, hogy Románia királyának látogatása a Vaskapu megnyitási ünnepségein nem lesz pusztán a nemzetközi udvariasság ténye.

Károly király látogatását Színájában viszonzni fogja a mi királyunk s mind a két látogatás alkalmával ott lesznek az uralkodók mellett külügy miniszterei is, jelül annak, hogy itt nagy fontosságú politikai esemény játszódik le, amelynek sokkal nagyobb méretekben folytak le az előzményei, semhogy fontos következmények nélkül maradhatna.

Hogy ezek a következmények milyen konkrét formában fognak jelentkezni, azt nem szükséges jóslgatni. Egy bizonyos és pedig, hogy minden formában csak a barátságos jó viszonyt fogják elősegíteni.

De lesz ennek a látogatásnak még egy kézzelfoghatóbb eredménye is. Hangos intésül fog szolgálni azoknak az izgatónak, akik magyar földön próbálnak a nagy román álmoknak propagandát csinálni s meg fogja győzni azokat, akik között az izgatók eddig szerencsét próbáltak. Azok ugyanis, a kik a két uralkodót egymás mellett fogják látni, nem hagyhatják többé magukat megtévesztetni és kalandos mesékkal veszedelmes utakra csábíttatni.

A magyar földön élő románok ime látni fogják, hogy Károly királynak nem lehetnek azok kedvesek, a kik a földhöz — mely nekik kenyeret és életet ad — néhány izgató miatt hűtlenné tudnak

válni. A Vaskaphoz látogató királyi vendég lesz a sötét habokban irány nélkül evezőknek a jel, hogy szirtnek indultak és a figyelmeztetés, hogy vissza kell fordulniok.

Vagy mi jelentősége van a liga és minden tulzó acsargatásainak, ha szembe állítjuk velük a tényt, hogy Románia nagy királya személyesen keresi a közeledést Ausztria-Magyarországhoz? Mi, akik Károly király tetteiből láthatjuk kimagyarítani a rokonszenvet, nem fogunk elszomorodni a tulzók hangján. — Hiszen az igazi román nemzet ott áll királya mögött, s tudni fogja, hogy a mit királya tesz, az jól van téve.

A Romániából ellenünk irányzott törekvésekkel szemben nagy a mi bizodalomunk Románia fennkölt királyában.

Hiszen igaz, sokszor voltunk mi is abban a helyzetben, hogy nem hallottuk egy egy erélyes szavát annak a férfinak, a ki elvégre is első sorban köteles megfékezni az országában rakoncátlanok elemeket. Hát igaz, hogy vártuk és nem hallottuk ezt a — királyi szót.

Amde az események utólag mégis igazolták Károly királyt és ma hazaárulás büne nélkül is elismerhetjük, hogy reá nézve a kifelé rakoncátlanok magaviselete nem lehetett olyan jelentős, hogy emiatt megakaszsa a belső konszolidáció szépen megindult munkáját. Mikor évről-évre megfigyelhettem, hogy abban az országban, a hol az ő trónralépése idején jóformán nem is ismerték a vasutat, mint terjeszkedik és kuszik tovább és tovább a civilizáció vezetőkeképen a sin-

hálózat; mikor évről-évre láthatta, hogyan izmosodik pénzügyi és gazdasági tekintetben az ő kis országa — akkor nem aggaszhatta azoknak mag nélkül való lármája, akik kifelé nem ártottak, befelé pedig legalább nem zavartak. — Tudta, hogy a kellő pillanatban közbeléphet és az ő szava a lármázók elnémulását fogja jelenteni.

Mi magyarok tudjuk legjobban, hogy milyen fából való emberek ezek a tulzók, de éppen ezért méltányolhatjuk másoknál is inkább azt a bölcseséget, amellyel a román király országa kis hajóját a legszeszélyesebb hullámok között is elvezette. Még pedig a hajó és utasai kockázatát nélkül. Bizony akárhányszor felelőssé tettük mi őt azokért az esztelen törekvésekért, amelyeknek éle ellenünk irányul: pedig az események nyugodt biztossággal figyelmeztetnek, hogy a román király hallgatása nem beleegyezést vagy éppen bátoritást jelent, hanem a kormányos némeságát, a ki nem beszélhet, mert figyel, de nyomban cselekszik, ha a jelek cselekvésre szólítják.

A vaskapui látogatás is egy ilyen cselekedet. Király teszi, királyhoz méltó. Mi lelünk melegeivel fogjuk köszönteni magyar földön a magyarok királyi barátját.

Magyar tengerészet.

Fiume, július 30.

Néhány rövid nap és elérkezünk a magasztos nemzeti ünnep második részéhez, mikor elhalványul a fény, szűnik a pompa. A

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Az ákácza.

Irtá: Sz. N. I.

Pelles Magda kiment az erkélyre, hát a többi asszony-féle sem maradt a szobában. Nem szerették ezt a szürke szemű szőke asszonyt, de nagyon érdekesnek tartották. Szerették látni, megfigyelni, mert nagyon sok rosszat beszélhettek róla bántatlanul. Elválva volt a férjétől s nem titkolta, hogy időnként bizalmas, benső ismeretségeket kötött. Sőt mintha tüntetett volna vele s büszkesége volt, hogy barátait mindig a szellemes, sőt hírneves férfiak közül válogatta. Hogy mi lett a vége egy-egy ilyen barátkozásnak, könnyen elképzelhették mindazok az asszonyok, kiket egy tavasszi nap, vagy illatos nyári alkony hangulata valamely csinos, érdekes, vagy egyszerűen csak szerelmes férfi karjaiba dobott.

Csak hogy Magdánál sokkal magasabban álltak azok, kik ügyesebbek lévén, el tudták titkolni és sokkal szerencsésebbek azok, kiknek a hangulat mellé elfeledett oszabítót is adni a sors.

Mihelyt leült a nagy pálma alá, mely félig eltakarta szőke fejét, a kis Bodó, kit a falusi leányok nagy poétának tartottak, iparkodott közelébe férközni. Leült a lábához

egy alacsony székre, valami ostobaságot mondott egy örökös rabszolgáról. Magda, kezére hajtva fejét, rá se hallgatott, rá sem nézett. De ezt a pálma levelei miatt a többiek nem láthatták s a kis Bodó nagyon boldog volt. Elképzelte, hogy róla s Magdáról sutognak amott az asszonyok.

Vendégei után a háziasszony is kijött s természetesen az ő szép, tünde kis babájával, kit soha egy perczre sem hagyott el. Siettetek helyet adni nekik s mindenki mosolygott, mikor a szép kövér babára nézett, aki fiózáncolt anyja gyöngye karjai között, majd elcsendesült s nagy meglepetéssel nézte tömzsi lábait, melyeken felfedezett egypár csudálatos soh'se látott kötött fehérzipőt. Anyja kissé megpihent; fáradt volt, álmos, gyöngye, de végtelen gyönyörrel szenvedte az anyaság martyromságait. Tabi Miklós oda állott melléje, a karszékre támaszkodva hajlott hozzá, s így hárman oly csoportot képeztek, a milyennel vidéki fotografusok örökítik meg a boidog családii jeleneteket.

A kis Bodó figyelmeztette rá Magdát s leste: nevet-e? Mert Magda gyönyörűen tudott nevetni, dallamosan, kacajának édes, mélabus alaphangja volt és a kis poéta végtelenül tudott gyönyörködni benne. Magda azonban egyet rántott a vállán, nevetetlen gyermekek módja szerint, felállott, s majdnem durván szólt:

— Nem jön sétálni velem, Miklós? Tabi Miklós udvarias, előzékeny házi-gazda volt. Egy mosolyival elbucszott a feleségétől, kövér babájától, aztán karját nyújtotta Magdának. Tabiné feléjük nézett, a baba is, még ki is tárta karjait Magda felé. A fiatal asszony szürke szeméi azonban fény nélkül tekintettek túl a babán, vissza sem mosolygott rá, hanem ment sietve Miklós után, ki most eleresztette karját, hogy ajtót nyisson előtte.

— Nem szereti a gyermekeket, sugta valaki a szomszédja fülébe.

— Milyen szivtelen! — mondták aztán félhangon.

A kis Bodó pedig a legrejtélyesebb mosolyával, legfurfangosabb bajusz-csavargatásával iparkodott kompromittálni Magdát.

Magda érezte, hogy ruhája széle megakadt a küszöbön; visszafordult s tekintete találkozott a Miklós szemével. A férfi megdöbönt attól a végtelen szomorúságtól, mely azokban a szürke szemekben borongott s elfeledte azt a mindennapi szólás-formát, melylyel társalgást akart kezdeni vele. Betette az ajtót, karját nyújtotta neki s vezette a lépcsőház felé.

Szemközt velök a tükörben jól meglát-szottak mind a ketten. A nyulánk, karcsu asszony, sima kék ruhájában s a magas, erőteljes férfi, amint lehajtotta a fejét. Tő

mi más szóval azt jelenti, hogy már-már pihenni tér ez ország sűrű babérokból alkotott puha ágán, a hol büszkeséggel gondolhat vissza a közelmult reminiscenciákra.

Valóságos álmom, mely agyunkat foglalkoztatja, valami csodálatos, csaknem hihetetlen jelenség! Egy Azzsiának hitt és nevezett ország egyszerre tekintélyes, előkelő állammá lesz a mivel világot előtt, a világ fejlődése mellett teljesen visszamaradt állam egyszerre a világosság, a fejlettség és a szabadság tűz-oszlopává válik, mely irányt mutat Európában.

Nemzeti létünk nagy eredményei között mindenestre nagyon tekintélyes helyet foglal el a magyar kereskedelmi tengerészet, melynek megalapítása nem nyúlik vissza hosszú századokba, teljes múltja a legutóbbi korszakos évtizedek lelkes munkásságában keresendő. Monumentális alkotása egy hazafiásan érezni és okosan gondolkodni tudó praktikus állam czéltudatosságának, eredménye oly államférfiak működésének, amilyeneknek a gondviselés a magyar tengerészet nagy ügyét kezébe adta.

Magyarország kulturális és gazdasági fejlettségének minden egyes ágazata az ezer év folytonosságában kilencz és fél századon keresztül csigalépcsőkkel, az utolsó évtizedeken rohamosan, bámulatos gyorsasággal lépett előre addig, míg a mai magas fokot elérte.

A magyar kereskedelmi tengerészet e század elején még mint reménybeli kép sem szerepelt. Fiume nem volt Magyarorszáé, tehát ez az ország nem is törődhetett vele. A mai magyar kikötővárosnak jóformán nem volt gazdája. Mária Terézia királynő ugyan a magyar koronához csatolta, Horvátország mégis saját tulajdonának hirdette anélkül, hogy áldozott, vagy helyesebben áldozhatott volna érte. E kétséges területnek sokáig kellett várakoznia míg hová tartozósága eldőlt. A szó igaz értelmében még maig sem tisztázódott a kérdés, a magyar országgyűlés és a horvát tartomány gyűlés delegátusai hiába tiléseztek, nem tudták, de nem is akarták meghatározni, hogy Fiume magyar-e vagy horvát. A fiumei lakosság önmagán segített, világgá hirdette, hogy magyar. Ekkor vette kezébe Magyarország e teljesen jelentéktelen kikötőt, hogy belőle nagyot, hatalmasat létesítsen.

A Fiume környékén a horvát tengerpart területén fekvő kis tengerparti helységnek, mint Portoré és Zeng valóságos kikötő városok voltak a teljesen elhanyagolt Fiumével

szemben. A magyar kereskedelmi kormány annak idején scepticismusát elhallgatta ugyan, de táplálta Fiumével szemben. A különben is kis városka oly szűk területen épült, hogy nagygyá tenni a képtelenséggel volt határos.

Nagy lelkesedés, még több erő és nagyon sok kitartás kellett ahhoz, hogy a hazafiás terv ténynyé váljék.

Széchenyi és Kemény közlekedési ipar és kereskedelmi miniszterek megindultak a helyes terv, de hiányzott bennük a tengerészet iránt való érdeklődés mellett az elengedhetetlen szakismeret. — Erdemükből mindazonáltal mit sem akarunk levonni, messzekiható intézkedéseket ugyan nem tettek, mégis megvetették alapját annak a Fiuménak, a mely belüli Baross Gábornak az áldott emlékü vasminiszternek köszöni létét.

Baross éppen a legnehezebb időben vette a magyar kereskedelmi tengerészetet atyai gondoskodásába. Akkor még, mikor az osztrák Lloyd társaság zsebelte be a nagy magyar szubvenziót azért, hogy Triestből a keleti kikötőkbe indított hajójáratát a magyar kikötőt is érintsék. A magyar társaság a nyugot egyes kikötőivel tartott fenn összeköttetést, jóformán csak azokkal, a melyek előnyös piaczai voltak a magyar listnek. Ez a társaság a magyar kir. Adria volt, melyet Baross a magyar tengerészet oszlopává szentelt ki; a vasminiszter e tervét röviddel kormányra jutása után keresztül is vitte és pedig a legokosabb módon: az osztrák társaságtól megvonta a nagy szubvenziót és ez összeget némi toldással az „Adria“-nak adományozta az 1891. évi XXX. törvényczikk értelmében. Megkötötte ekkor szerződését a társasággal oly formán, hogy az menetrend szerint meghatározott időben küldi járatait Olasz, Francia, Spanyolország, Németalföld, Anglia és Brazília fontosabb kikötőibe, vagyis oda, a hova a magyar érdekek szempontjából az összeköttetés létesítése és fejlesztése kívánatos. A boldogemlékü miniszter a parthajózás megmagyarosításáról sem feledkezett meg nagy munkájában. A Lloydal felbontott szerződés után a parthajózó magánvállalkozókat Krajác és Tsa. Sverjuga és Tsa. hajózási cégeket egyesítette, megteremtve a Magyar-Horvát gőzhajózási társaságot, mely a közeli partokkal Istriaival és Dalmáciával a 150.000 forintnyi évi államsegély ellenszolgáltatása fejében rendszeresítette hajózási vonalait.

A magyar kikötővárosban már 1870-ben

felállított m. kir. tengerészeti hatóságot, mint a magyar hajózás ellenőrt Baross fejlesztette, jogokat adván e hatóságnak, hogy fontos missióját az általános érdekeknek megfelelően teljesítse.

Baross évtizedekre mutatta meg az utat, a melyen a magyar kereskedelmi politikának Fiumével szemben érvényesülnie kell. Lukács Béla nem is tért le az egyedüli czélhoz vezető útról, fejlesztette a kikötőt és annak berendezését, rendeletei, melyek nagyon sűrűn jelentek meg, csak előnyére voltak az ügynek. Az ő aera-jának szép alkotása a hazai hajóépítőgyár és dock építése, a melylyel lehetővé tétetett a magyar hajózásnak ez ipar terén is szabadulni a külföldtől, különösen a „Stabilimento tecnico triestino“-tól, a mely évenként szép összeget szedett be a magyar hajóktól javítások és építések czimén. A tengerhajózási osztályozások szerint épülő gőzhajók még mindig a külföld, különösen Anglia gyáraiból kerülnek ki, de a javításokat, gyakori festéseket és más kisebb hajómunkákat a fiumei dockban látják el.

Dániel Ernő munkásságát dícséri a szabad hajózás segítése. Az új miniszterben kitűnő férfit nyert a hazai hajózás. Nem sokkal miniszterré való kinevezetése után ellátogatott a magyar kikötő városba, hogy itt személyes tapasztalatokat szerezzen. Dániel Ernő és Batthyányi Lajos gróf fiumei kormányzó vállatve működnek a magyar kereskedelmi tengerészet érdekében és üdvös munkálkodásuk a reménnyel kecsegtet, hogy nem messze az idő, mikor Fiume nagy és fontos szerepet fog vinni az európai kikötők sorában, le fogja győzni Ausztria és különösen a szomszédos Triest aknamunkáit, a melyekkel már ma is becsülettel birkózik meg.

KEMÉNY ÖDÖN.

Tanulmányok a kiállításból.

— Zenemű- és hangszer-kiállítás. —

Budapest, július 31.

Az ünnepélyes csarnokában, a hol a kongresszusok tartattak és tartatni fognak, van a hazai zeneművek és hangszerek tanulságos, vonzó és érdekes kiállítása.

A földszinti nagy-teremben egyetlen orgona van. Ez Temesvár város tulajdona, készítője Wegenstein Lipót temesvári orgona építő. Erőteljes, kellemes hangjában már sokan gyönyörködtek a hangversenyek és kongresszusok alkalmával jelentékeny szerepet játszott, lényagosan szerkezett, har-

mótt fekete hajából egy-két csomó lesimult a homlokára s erről azt tartotta mindenki, leginkább pedig a felesége, hogy végtelenül illik sápadt arczához, nagy, csillogó szeméhez. Egykor régen Magda is úgy vélekedett. S akkoriban, mikor még Miklós szabad volt, s a fiatal asszonyt senki sem tartotta érdekesnek, gyakran lehetett őt látni a szép Máriné Pelles Magda társaságában. Egyszer aztán Mária, Magdának egy hirtelen jött megmagyarázhatatlan szeszélye miatt, váratlanul külföldre ment a feleségével; sokáig oda maradt, itthon a jó barátok majd el is feledkeztek rólnak. Miklós megházasodott, gazdálkodni kezdett a felesége szép nagy birtokán, hol egykor egy nyarat Mariékkal együtt élt át. Már a baba is megvolt, mikor Magda visszatért, egyedül, nem titkolva, hogy elváltan fog élni a férjétől.

Miklósékkal hamar találkozott. Az asszonyka unokánvére volt neki, végtelenül sajnálta „a szegény Magdát“, s később úgy egy év múlva, mi alatt a Magda neve, elvált asszonyok sorsa szerint, közprédája lett a nyelveknek, meghívta magához az ő ismert hitvesi s női erényeinek védpajza alá. Anyaságának, törvényes, tisztelt állapotának büszke érsztében az egyszerű kis falusi asszony bizonyos pártfogói polczára helyezte magát a szegény Magda fölé. Magda pedig annyira köszönyös volt, hogy se meg nem köszönte, se nem haragudott érte. Nálunk töltött néhány napot,

iparkodott kedves, előzékeny lenni, de a kis babát, a ház szemefényét, nem ürthette. Sirása, kacagása oly idégessé tette, hogy olykor igazán illetlen majdnem durva volt. Ürügyet sem keresett rá, menekült onnan, hol anyja ölében, styja dédelgetése mellett a kis kövér baba mutatott.

Most is úgy érezte, hogy a kertbe kell mennie. Ment, sietett, majdnem ő vonta magával kísérőjét, ki még mindig nem tudott társalgást kezdeni vele. Főlöttük az őzi ég szürkésege, körülöttük csupasz, lombtalan galylyak sárga levél az utakon, szinte belesüpped a láb, s az út szélén egy szintelen elkényyszeredett kis virág, mely kelletlenül, későn nyílt... Magda mélységes nagy bánattal merengett maga elé, Miklós gépiesen meg-megcsörrenti a baba csörgő-játékát, melyet kezében feledett. A ház felől dana hangzik, a baba nótája, altatják vagy békéltetik... Eh, miről lehetne beszélni így?!

Elhagyták a főutat, s keskeny gyalogösvényre tértek. Magda elől ment, ő választotta ezt a szokatlan, kényelmetlen utat; ment előre biztosan, mintha keresett volna valamit. Miklós nem is sejtette, hogy mit. Tüskés csipke-rózsza volt erre, egy nagy gesztenyefa, rajta kacarkaringós indái a vad szőlőnek s aztán egy kor-mos, tört, szétszilált ákácsfa, melyet egykor, régen a villám sújtott volt.

— Ez volt az, — mondta Magda, midőn az ákácsfához értek. — Tehát nem vágatta ki?

Miklós nem is tudta már, miért olyan nevezetes ez az ákácsfa, s miért követett ő el érdemes dolgot azzal, hogy nem vágatta ki. De aztán eszébe jutott egy zivataros nyári éj, mikor egyszer a villám a kert valamelyik fájába csapott. Akkor lett volna?

S meg nem állhatta, hogy egy kicsit ne csavarintson a bajuszán s ne mosolyogjon hozzá, mint rendesen a férfiak, midőn a sok-sok bolondság közül, mely kellemessé tette az ő legény-életüket, valamelyik az eszükbe jut.

— Szegény ákácsfa, — mondta Magda.

Miklós ráhagyta, hogy „szegény“, bár most már maga sem tudta, miért mondja ezt. Egészen másra gondolt, s zavarban volt, hogy valamiképpen rátértek egy közös emlékkükre. Már olyan régen nem félt tőle, hogy szóba kerül. Mikor újra találkozott Magdával, a szóke asszony egy tekintettel, egy mosolylyal, egy szóval sem árulta el, hogy emlékezik. S ez olyan jól esett neki. Utoljára is mentegőznie kellett volna talán, vagy a boldogtalan áldozat szerepét játszania. De Magda hallgatásával, egyszerű rokonias szivességével megkimélte őt mindentől s lehetett tovább is az, mi tulajdonképen volt: elégedett, boldog részese egy szerencsés házasságnak. Azok a hírcskék pedig, melyeket felesége barátói olyan nagy buzgalommal terjesztettek, Magdáról, megnyugtatták a szívet, lelkiismeretét. S azt a zivataros éjszakát, melyen idegei, fantáziája, talán kiissá a szíve is, leginkább azonban az udvar-

mincz szólama s ugyanannyi változata van s barok stílusban épült. Igazi dísz a hazai műiparnak.

Az emeleti termek egyikében állított ki egy másik orgonát Szalay Gyula Székesfehérvárról. Műve 12 változatú és szintén légnyomású román stílusban építve; hangja egyenletes, kidolgozása szolid és finom. Mellette van egy hasonló alkotású orgona, mely mellett sorakozik az előbbiekhöz. Kiállítja Angler József és fia cég, ki a néhány évvel ez előtt restaurált pécsi dom számára készítette azon nagyszabású orgonát, melynek párja nincs a kontinensen.

Az emeleti többi termet véve szemügyre, azokban a hazai hangszer-ipar mai fejlettségéről és állapotáról teljes és tiszta áttekintést szerezhetünk, s meggyőződhetünk azon nagymérvű haladásról, melyet kulturánk ezen tekintetben oly rövid idő alatt tett s a melyről álmodni is vakmerőség lett volna rövid fél századdal eelőtt is.

Ugy külső díszre, csínre, valamint a bel-tartalom szoliditása tekintetében leginkább kiválik Shunda V. József csoportbiztos és az Operaház szállítójának „versenyen kívül” álló gazdag kiállítása, ki nemcsak feltűnő keltő hangszereivel érdemel figyelmet és elismerést, hanem mint zenemű kiadó is. Alig van élő hírneves zeneköltő, a kinek nevével az ő kiadványai között nem találkozunk.

Kiválik még kivüle a változatosság és különleges hangszerek tekintetében Sternerberg Armin és testvére özégnek a kiállítása, kik mindenféle fuvó- és vonóhangszerek, paminik, harmóniak és hangszerkélek egész kollekczióját mutatják be oly alakban, mely mindenféle igényt és ízlést teljesen kielégíteni képes. Különös figyelmet érdemel Stradivari utánzattal készült kvintett és fuvolával kombinált pianója, melynek ügyes gépezete alkalmas arra, hogy a játszó pedál használatával a fuvola hangjaival együtt hallathatja a pianó kellemes hangját.

Csinos tárgyakat mutat be Stowanek F. os. és kir. hangszergyáros özég fuvó, vonó és verő hangszerekből. Ő szállítja legutóbbi időben a hadsereg számára szükségelt fuvószereket, vonó hangszereit pedig csín, szolid szerkezet és remek fényezés miatt elismerés illeti.

A zenemű és hangszerkiállítás vonzó és értékes részét képezik azon distingvált színvonalra emelkedett zongorák, pianók és cimbalmok, melyek a rohamos fejlődésnek indult hangszeripar termékeiből állítottak ki.

A zongora műipar terén régi érdemeket szerzett Chmel F. és fia cég által kiállított zongorák érdemeltek első sorban említést. Nemcsak díszes külsejük, hanem szolid szerkezetük teszik hangversenyképessé ezen igen széles körben ismert zongorákat, a miről meggyőződést szerezhetünk azon egyik hangverseny alkalmával, melyet az országos zeneakadémia rendezett a nagy teremben. Ezen

özégnek van a legnagyobb választéku és legdíszesebb zongora raktára hazánkban.

A Harmonia zeneműkiadó és első hazai zongoragyár részvénytársaság sem maradhatott el kiállító gyárossaink közül. Ezen társulat 1881-ben alakult nemcsak zongorák gyártása, hanem zeneművek kiadása céljából is s így kettős minőségben jelent meg méltó versenyfársai között. Zongorái és pianói erőteljes hangjuk és csinos külsejükkel imponálnak.

A felemlítendő kiállítók közé sorolhatjuk Dehmál Károlyt, ki szintén több zongorával és egy remek pianóval szerepel. Kiválóbb művét képezi egy orgonapedálos zongorája, melynél a bosszus hangokat ez erősíti meg s ép úgy használható, mint az orgonánál. A özég évenként 40—50 zongorát készít s azokat leginkább Szerb- s Oláhországokba exportálja.

A kiállító özégek között legifjabb zongorakészítő Plébán Nándor, ki dacára annak, hogy gyárát csak mintegy 7—8 évvel eelőtt alapította, igen jó hírnévre tett szert s évenként szintén többet készít 50 darabnál. — Művei szolid, csinos kiállításuk s erőteljes hangjuknál fogva igen keresettek.

A régi beregszászi iskolának több jeles tanítványának kiténő műveivel találkozunk még. Ezek közé sorolhatjuk: Földváry Mátyas, Hevesi Balázs utóda és Ledényi Sándor özégeket, kik, mint hírneves mesterök méltó utódai, ugy a szemnek, miként az ízlésnek és a özélnak teljesen megfelelő, versenyképes műveikkel legkevesebb sem maradtak el a már említett jeles özégektől.

A vonóhangszerek és cimbalmak kiállítói közül említést érdemelnek Pilát Pál, Reményi Mihály, Maggiori Gáspári, Garzeques és Stradivari özégek, továbbá Horváth István József főherceg udvari szállítója.

A földszinti csarnokokban van a zeneművek kiállítása, a melyben részt vettek: Nádor Kálmán, Zipser és König, Klöckner Ede, mely utóbbi a „Millenniumi Szalon Album”, „Zenekari és népzene-kari vezérkönyvei” és „Küry Klára daloskönyve” stb. által igen széles körben lett ismeretessé.

A mily fölemelő hatást gyakorolnak a fellendült hangszer ipar és zenemű tényes kiállításának díszes tárgyai, éppoly lehangelő azon tapasztalat, hogy a hazai zeneiskolák semmi életjelt nem adtak magukról. Nincs egyetlen zeneoktatási intézet képviselve s ez oly színezetet ad a dolognak, mintha hazai kulturális oktatásunk ezen ága mivelés nélkül állna s a zenei kiképzésre sehol sem fordítanak figyelmet, holott tudvalevő dolog, hogy majd mindegyik nagyobb városban van olyan intézet, mely ezen művészeti ágat sikerrel műveli. Kinek a mulasztása, vagy mi az oka ezen mulasztásnak, nem kutatjuk, konstatáltuk csak mint tény. RÉBUSZ.

IDŐJÁRÁS.

Légnyomás: reggel 7 órakor 758.1 milliméter, délután 2 órakor 756.0 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 22.7, délután 2 órakor C° + 32.1. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor K. S. délután 2 órakor K. 4. Felhőzet: reggel többnyire borult, délután félborult. Csapadék az azóbbi 24 órában: 1 milliméter.

IDŐJOSLÁS.

A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Augusztus 2. —

Meleg. — Zivatarok. — Helyenként csapadék.

HIREK.

Arad, augusztus 2.

Napirend:

Augusztus 2. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Port. — Protestáns naptár: Port. — Görög-keleti naptár (július 21.): S. J. — A nap két 4 óra 41 perceskor, nyugszik 7 óra 30 perceskor. — A hold két 10 óra 59 perceskor, nyugszik 2 óra 24 perceskor.

Augusztus 3. Hétfő. Róm. kath. naptár: István v. — Protestáns naptár: István v. — Görög-keleti naptár (július 22.): Mária Magdolna. — A nap két 4 óra 42 perceskor, nyugszik 7 óra 29 perceskor. — A hold két 11 óra 34 perceskor, nyugszik 3 óra 34 perceskor.

Augusztus 8. Gyógyyszerész-egyesület aradi járásának gyűlése Aradon.

Augusztus 18. Az amerikai szőlőtelep szövetség közgyűlése délelőtt a kereskedelmi és iparkamarában.

Augusztus 19. Jegyzőválasztás Borosbészen.

Szabadságharuzi emléktárgyak országos muzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.

Közlöny-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 5—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Vonatok indulása Aradról. Budapest felé: Személyvonatok reggel 3.—, d. e. 11.20, este 9.35, tehervonat személyszállítással d. u. 8.58, gyorsvonat 8.18 d. e. Csabáig: 5.10 reggel naponta, 12.— délelőtt (csak pénteken). Tóvis felé: Személyvonatok 6.30 reggel, 4.30 d. u., tehervonat 7.25 este, gyorsvonat 7.02 este, Sóborsinig: Személyvonat 2.30 d. u., Radnáiig: 6.55 reggel (csak vasárnap, ünnepnapon és búcsú-napokon). Temesvárig: Személyvonat 6.20 reggel, 11.25 d. e., vegyesvonat 5.— d. u. Szeged felé: Személyvonat 4.45 reggel, 8.45 d. e., vegyesvonat 4.10 d. u. Nagy-Halmágy felé: Személyvonat 6.35 reggel, 1.50 d. u., vegyesvonat 11.55 d. e. Mezőhegyesig: Vegyesvonat 2.20 délután.

Vonatok érkezése Aradra. Budapestről: Személyvonat 6.05 reggel, 8.17 d. e., 8.55 d. u., gyorsvonat 6.52 este. Csabáról (minden pénteken) 7.— regg. Szolnokról: 8.47 este. Tóvisről: Személyvonat 8.55 este, 6.54 reggel, 10.50 d. e., gyorsvonat 8.08 reggel. Radnáról: (csak ünnep, vasárnap és búcsú napokon) 9.19 este vegyesvonat, mindennap d. u. 8.12 tehervonat személyszállítással. Temesvárról: Személyvonat 8.44 d. u., 10.55 este, vegyesvonat 10.43 d. e. Szegedről: Személyvonat 6.42 este, 10.25 éjjel, 8.45 d. e. Nagy-Halmágy felől: Személyvonat 8.08 d. e., 6.34 este. Vegyesvonat 11.05 d. e. Mezőhegyesről: Vegyesvonat 12.50 délután.

— A lelkesül jövedelmek összeírása Arad-megyében. A latin és görög szertartású katolikus lelkesek és segédlelkesek jövedelmeinek összeírasi munkálatait — mint már ezt említettük is — egy egyházi és világi férfiakból törvényhatóságunkint alakítandó felül-

lás sikeres fogásai, karjaiba dobták ezt a szép gyöngy asszonyt, ama történetek kőse sorolta, melyek nem kezdődtek s nem végződtek csak egygyel az ő változatos legény életében. S jól esett elképzelnie, hogy Magda nem siratja, azért mert első és utolsó lett volna... Arra, hogy Magda válasának, nyugtalan életének talán ez az első ballépés lehet az oka, nem is gondolt. Hiszen az élet nem tárja élénk olyan bőséges példákban azokat az asszonyokat, kik mert képtelenek egy jó, becsületes férjet ámitani, elválnak s inkább tűrik az alaptalan rágalmatokat, mint sem alaptalan tiszteltben hivalkodjanak.

Magda rá sem nézett a férfira, ki előtte állott, önkénytelenül csörgetve kis fia csörgőjátékát, mialatt szemével, mosolyával, félig bizalmaskodva, félig szégyenkezve, kereste a fiatal asszony tekintetét.

— Milyen különös, — szólalt meg Magda, mert tőrhetetlennek tartotta ezt a helyzetet. — Azt hallottam egyszer, hogy az akácokban különös delejes erő van. Vonja magához a villámokat, jobban mint bármily lombos fa. Hallott már ilyet?

— Hallottam. S azt képzem, hogy ez a szép nagy fa, mely olykor kétszer is fölkesíti magát virágokkal, kaczer mint a legtöbb asszony a világon. Kihívja a veszélyt, vonja, osábitja, magához, aztán...

— Elpusztul, — felelt vissza törpán

Magda, mintha könyvek fojtogatnák mellét, torkát, szoritnák össze ajkait.

Miklósnek drasztikus válasz tolt az ajkára; azt akarta rámondani egyszerűen hogy ejh, „kiheveri” az első „pusztulást” s folytatja ott, a hol elhagyta. Így ismerik a férfiak a nőket, s ha nem ismerik is így, szeretik állítani vele magukat, mert így könnyebb, megnyugtatóbb.

Magda azonban olyan sápadt volt, ajkát ugy beharapta s kezében a száraz falevél folyton zizent, hogy Miklós nem bírta elmondani azokat a szavakat. Csak hallgatta, a mint Magda halkán akadozva folytatta tovább:

— Talán megkivánta az égtől a fényt, a meleget. Ott olyan sok van s neki oly kevés jutott... Talán elvakult... Isten tudja... de hogy elpusztult, nézze, ez utoljára is igaz...

Fehér kezével az üszkös fára mutatott s ő maga is oda nézett mélységes, szomorú szemével. S Miklósnek ugy tetszett, mintha ez a szép, karcsu magas asszony, meggörnyedt volna. Búske feje lehanyatlott, arca majdnem zöldes színt váltott s ajkai mellett két keserű, mély ránc tűnt fel. Valami csodálatos hang tört elő összezsorított ajkaiból, félig csuklás, félig sóhaj, az elfojtott zokogás hangja. Zsebkendőjét hirtelen szeméhez szoritotta, Miklós látta, hogy szemöldjei közt mély, egyetlen redők képződnek, álla meg-megrándul,

szép formás szája elfütorodik. S ajkára száll annak a neve, kit segítségül hívni az e fajta szerencsétlenségben mindenki elfeled, panaszszal azonban mindjárt hozzá fordul:

— Istenem... Istenem!...

— De... hebegett Miklós... én nem értem... Egy fa miatt... így bánkodni... Egy haszontalan akác miatt... Sajnálja? Miért?

— Miért? — ismételte Magda, — miért? Vége... hiszen nincs zöld galya... s nem lesz virága soha sem...

Miklós bambán, tehetetlenül állott előtte. Kissé megrántotta a vállát, mosolyogni próbált. Aztán a hirtelen lobbanó részvét arra készítette, hogy feléje nyujtsa a kezét. Abban azonban a csörgő volt.

Sötétedett. Összel olyan hamar alkonyul. A kastély tornácán meggyújtották a nagy lámpát s a szobákban is sorra, a nagy csillárt az ebédelőben, hol mozgó árnyak vetődtek a fehér függönyökre. Két-két asszony ösefogodva, suttogva sétált le, fel. A kis poéta pedig kinos várakozással bámult ki a sötétedő kertbe. Kigyult a kis zöld lámpa a hálósobában is, hol a ház boldog, szeretett asszonya a bölcső által szenvedélytől, szenvedéstől védve, halkán dudolgotott.

vizsgáló bizottság fogja revidálni. Illetékes helyről nyert értesülésünk szerint ez a felülvizsgáló bizottság Aradvármegyére nézve már meg is alakult. Tagjai világi részről Szathmáry Gyula alispán elnök, Krausz József kir. pénzügyigazgató, Vörös Vidor megyei tiszti főügyész és Schill József megyei aljegyző, mint a bizottság előadó jegyzője, egyházi részről: Krausz János dr. eleki, Orth József szentannai és Riász Gáspár fakerti esperes plébánosok. A járásaitat érdeklő ügyekben tagjai a felülvizsgáló bizottságnak az illető járási főszolgabírák is.

— **Aradváros szabályrendeletel.** A tegnapi tanácsülés egyhangulag azt a határozatot hozta, hogy Aradváros összes szabályrendeleteit összegyűjti.

— **A miniszter üdvözlése.** Darányi Ignác földmívelési miniszter ur ó nagyméltósága kedden az az augusztus hó 4-én d. u. 7 órakor Ménésre érkezik. Felkéretnek a Gyorok és Ménésen tartózkodó szőlőbirtokosok, hogy ó nagyméltóságának üdvözlése végett a jelzett napon d. u. 6 órakor családtagjaikkal együtt a ménési vinczellérképezde udvarán gyülekezni sziveskedjenek. Nikolits Döme.

— **Pályázat rendőrhadnagy állásra.** A Bartók Kálmán eltávozására folytán üreedésbe jött rendőrhadnagy állás betöltése iránt a polgármester az augusztusi közgyűlésnek azt az előterjesztést fogja tenni, hogy a most működő tisztviselőket állásaikban léptesse elő a magasabb fizetésbe és a legkisebb fizetéssel járó állásra tüzze ki a pályázatot. A közgyűlés kétségkívül ez értelemben fog határozni nemcsak az előterjesztés racionális voltánál fogva, de a régebbi s jelenleg is működő tisztviselői iránti méltányosság és jogosságánál fogva is.

— **Tüzérek Aradon.** Mozgalmas egy idő ez a manőveri idő, egyszer itt, másszor ott, bizony e két hó alatt a katonának nincsen hazája. Aradon is tegnap hol itt, hol ott lehetett látni katonákat, kik itt rövidesen megpihentek s aztán mentek tovább. A vasuton tegnap reggel Gyulafehérvárról egy vartüzérszállóalj érkezett, mely az egész napot Aradon töltötte. A tisztek a városban, a legénység pedig a pályaudvar teherárulerek helyén táborozott, délután 4 órakor azután újra vonatra ültek s meg sem állnak Szlavoniáig, hol a tábori lögyakorlatokat fogják megtartani.

— **Goldis mandátuma.** A biharmegyei központi választmány tegnap Szunyogh Péter alispán elnöklete alatt tartott ülésén a magyar-csékai képviselőválasztás napját augusztus 8-ikára tűzte ki. Az egyedüli jelölt Goldis József görög keleti püspökhelynök szabadalvú programmal. Választási elnök Zigre Miklós lesz.

— **Gyógyszerészek riadoja.** Az aradi gyógyszerészegyesület Csiky Lukács igazgató és Khudy József aligazgató aláírásával felhívást intéztek Arad- és Oszádvármegye gyógyszerészeihez, melyben oppozíciót jelentenek be az egészségügyi törvény szakügyeinek módosítására vonatkozó miniszteri rendelet ellen. Egyben arra kérik gyógyszerész társaságukat, hogy az augusztus 8-án Aradon tartandó járási közgyűlésén minél számosabban jelenjenek meg. A felhívásban különben keményen megtámadják a belügyminisztérium részéről készült tervezetet mondván ezeket: „Megértük azt, hogy midőn legbiztosabban vártuk a segítyt ügyeink rendezésére, leverték reményeink szárnyait és a család mélységébe suhantunk.” Vigasztalást egyedül abban találunk, hogy a törvényjavaslat „Jogerőre” még nem emelkedett. — Hát augusztus 8-án majd csak meghalljuk,

hogy mi is faj olyan nagyon a gyógyszerészeknek.

— **Üngyilkos aradi leány.** Egy titok szálott ismét a hullámokba, a Maros egy szép leány ábrándjaival, álmaival, titkával ismét gazdagabb. Fekete Ilona, özv. Fekete Adámné egyetlen leánya tegnap reggel fél 8 órakor a Marosba ölte magát. — Szép sugár leány volt Fekete Ilona, erőteljes, ép, egészséges, de a lelke beteg, elérhetlen vágyak tanója. Ezért sokat busult a leány, anyjának sok aggodalmat és bánatot okozott, mert határozott, elszánt természetűnek ismerte. Tegnap reggel 7 órakor azon ürügy alatt hagyta el édes anyját, hogy a Simay fürdőbe megy, de lelkében más gondolatok dúltak. A jegyet meg is vette a fürdőbe, de nem ment be, hanem a Maros part felé tartott szomorúan, lehagoltan. A parton még kevesen jártak, nem háborgatta tehát senki tépelődései közepette. A partról — annélkül, hogy valaki látta volna, lement a folyóhoz, ott letette keztyűjét, kalapját és napernyőjét s aztán szép lassan a hullámokba temelkedett. Mikor megnépesült a part, már csak a holmikot találták ott, a leány azóta rég alussza a halottak végnélküli éjszakáját. Tegnap egész nap keresték holttestét a Marosban, de mindeddig megtalálni nem tudták. Az édes anyát leánya üngyilkossága mélyen megrendítette, s habár látszik, hogy ismeri vagy legalább is sejti szerencsétlen leánya tettének indító okát, nem árul el abból semmit. Talán jobb is, ne bántssuk a halottakat.

— **Uj iparvasut a megyében.** Tauszig Dávid szegedi vállalkozó tegnap kérvényt nyújtott be Aradvármegye közigazgatási bizottságához, melyben bejelenti, hogy a tulajdonát képező paulisi kőbányától kezdődően a paulisi vasuti állomásig és a Maros partjáig vezető, keskenyvágányú iparvasutat szándékozik építeni. Arra kéri a bizottságot, hogy a vonal közigazgatási bejárása iránt intézkedjék, mert az építkezést már legközelebb megkezdeni kíváná.

— **Magyarad új előjáról.** Tegnapelőtt volt Magyaradon — mint világi levelezőnk jelenti — a községi tisztújítás Páris Gábor járási főszolgabíró tapintatos vezetése alatt. Az új előjáróság így alakult meg: bíró Kalgye Simon, törvénybíró Mócs György, közgyám Tomcsa György, pénztárnok Kraucs Gynla, esküdtek Domokos János és Bank Stefán. A választások eredménye a lakosság körében általános megelégedést kelt, mert az új előjárók valamennyien régi kipróbált emberei a falunak.

— **A gáji tűzoltók.** A gáji tűzoltók úgy vannak az aradiakkal, mint a családban a kisebbik fiu, azt kapja, amiből a nagyobbik már kinőtt. — A gáji tűzoltók az aradiaktól kimustrált eszközöket és felszereléseket kapták mindig, csak hogy ezek a legtöbb esetben oly állapotban vannak, hogy a czeleknak már meg nem felelnek. A városi tanács ezért tegnapi ülésében 10 új bádogvedret szavazott meg a gájiaknak.

— **Difteritisz a megyében.** Nagy-Halmágyról a járás főszolgabírája hivatalosan jelenti az alispánnak, hogy a járáshoz tartozó Ocsisor községben a difteritisz járványosan fellépett. Az első betegedések július 24-én fordultak elő s azóta — bár szerencsére lassu tempóban — egyre terjed a járvány. A betegek gyógykezelésére tíz adag gyógyszerumot kér sürgősen a szolgabíróaság.

— **A levegő lehült.** Tegnap este a gyilkos meleg kissé alább hagyott. Hét óra körül délfelől aőtét fellegok vonultak fel az égboltozaton, a mind jobban erősödő szél azonban erősen megtépásta őket. Azért jutott az áldásukból itt is, ott is egy kevés. Különösen éjjel-

kor zuhogott alá vagy tíz perczig erősebben az eső kellemesen lehűtve a levegőt, mely még este is 22 fokos volt.

— **Az aradvárosi adókvivő bizottság folyó hó 8-án délelőtt 9 órától kezdve a gépkereskedő, gombkötő, gyepmester, gyermekkeresztendő, gyógyszerész, gyógyszer, gyümölcsárus, halkereskedő és halárusok, folyó hó 4-én kedden a hajhász, hajó tulajdonos, hangszerkészítő, hangszerkereskedő, harangöntő, harisnyakötő, himző-minta előnyomda tulajdonos és hentesek III. oszt. ker. adóját fogja megállapítani.**

— **A vásártéri kocsma.** Egy rozszant, iozipiozi kunyhó az egész ott a huszárlaktanya előtt a temetőbe vezető ut mellett. A város még 1890. évben elhatározta, hogy a vásári közönség igényeinek megfelelő kocsmat fog odaépíteni elrendelvé az épületre vonatkozó terv és költségvetésnek készítését. Ugy huzódott aztán ez a dolog egész tegnapig, mikor is a tanácsülésben újra felvetették a kérdést, a terveket még Jiraszek Lajos készítette, a költségvetés 11000 frtban meg van állapítva, így tehát csak az van még hátra, hogy est az összeget honnan veszi a város. Az ügyet ennél fogva az augusztus havi közgyűlés elé fogja a tanács terjeszteni.

— **Birtokvésár.** Levelezőnk jelentése szerint Lázarovics Mihály és Olga nagyszredistyei (Temesm.) uradalmát megvette Osávossy Gyula 400,000 frton.

— **Legett erdőszék.** O-Pécskán mindeddig ki nem derített okból, egy a kincstár tulajdonát képező erdőszék kigyulladt s porrá égett. A vizsgálat a tűz keletkezését mindeddig meg nem állapította, de a csendőrség erősen kutat és nyomoz. A kár 800—1000 frt.

— **Apa és fiu.** Az apa és fiu között folyt háboruságok rendes történetének revolveres befejezése történt tegnap Szegeden a felsővárosi Maros-utczában. Abban a boltban, ahol régente az öreg Haris árulta a híres és igen czélra vezető Manóli-taplót, fejbe lötte magát egy gyerek. A régi Haris-boltnak a mostani tulajdonosa Hoffmann kereskedő, a ki pár hónap előtt vette át az üzletet. Tegnap közte és a fia között disputa támadt. El kellett vinni valamit a postára s mikor az apa küldte a fiát, ez azt mondta: én nem viszem. Erre aztán azt mondja az apa: Nohát akkor majd viszem én. El is vitte. A fiu pedig megszegyenlette magát. Mig az apa odajárt, előkereste a revolvert s annak csövét szájához emelve, eldurantotta a fegyvert. A golyó súlyosan megsérteite agyát.

— **A kuruzslónő.** Laczkó Mária cigány asszony, híres asszony Zerinden, ki mikor az utczára lép, félve huzódnak meg a járó kelők, mert nagy ennek az asszonynak a tudománya, a mestersége: kuruzsol. Akire ő egyszer megharagszik, annak jaj, örökre jaj, mer Laczkó Mária úgy megbabonázza hogy no. A minap is betér ez a nagyhatalmu asszony Laszk Jánosné szintyei paraszt asszony lakásába és ott azzal a határozott kívánsággal áll elő, hogy pénzt, sok pénzt neki, mert különben halálra babonázza Laszknét. A szegény asszony majd hogy kövé nem meredt ijedelmében, hozta rohanva minden keservesen megtakarított pénzét és Laczkónának az ölébe tette. Itt van mindenem, csak ne babonázz meg. A cigány asszony erre eltávozott és valószínűleg — nagyot röhögött a markába. Csak hogy korán talál örömlni, mert a csendőrségnek valahogy tudomására jutott a zsarolás, és a híres kuruzslónőt szépen nyakon csipte.

— **Boriska generális.** A bolgár hadseregben néhány nap óta roppant nagy az öröm. Boris trónörökös dadája kíséretében hosszabb látogatást tett a Szófia közelében levő kriasevói táborban. A tisztek és a katonák lelkes fogadtatást rendeztek, még pedig nem — a dadának, hanem a trónörökösnek. Boriska úgy látásik már tul van az ölmekatonák tanulmányozásán és nevelője cseleszterinek találta, hogy további kiképzéshez eleven katonákat is bocsásson rendelkezésére. A kriasevói táborban tett kíséretet minden várakozáson felül jól sikerült, mert Boriska nemcsak a tábor „szem-

léte meg" minden részében, de „jelen volt" a csapatok elvonulásánál is, míg a parádé befejezésével, a köréje gyűlt tisztékhez fordulva, így szólt:

— Igen meg vagyek önökkel elégedve, uraim, köszönöm!

A három éves gyermeknek ez az aggasztó koránértsége gondolkozásra késztet. A kormányzás és uralkodás művészetének mily végtelen magasságig emelkedik majd az a trónörökös, aki alig nőtt ki a csecsemőkorból és máris bátran versenyezhet a — kis spanyol királylyal is.

— Őszevagdalta a gazdáját. Belényes Tárkány határában — a buntafüzesben — 28-án viradóra a lovászok meggyilkolva találták Bunta Ferencz tárkányi jó módú gazdát. A gyilkosság híre pillanat alatt terjedt el a községben s sergestől sietett a nép a rémtett helyére, s mielőtt a törvény emberei a helyszínen megjelentek volna, apósa: Lőrincz János, haza szállította. A szerencsétlen áldozat azon este több lovász legénygyel kiment a lovaival a mezőre, s ott sokáig beszélgetett, sőt éjfél után egyik lovász legényétől gyufát is kért. Ezután mindenik ment a saját lova után nézni, s csak két óra felé aludtak el. Bunta Ferencz egyedül maradván, miután még kissé pipázott, szinte lefeküdt és elaludt. S ugyanazon helyen találták meg hajnalban szét vert fejjel vérben feküdvén holtan, még a gyilkos fejsze is szájába volt szorulva, mit a kegyetlen gyilkos vagy nem bírt kivenni, mert az alkopozák közé szorult, vagy arra már nem volt ideje. A hivatalos bonczvizsgálatot az nap d. u. Dr. Grünvald és dr. Schvimmer orvosok Petrovics járásbíró előtt megtették, s constatáltatott, hogy a gyilkos alvás közben támadt áldozatára, s először humlokába vágta a fejszét, a mire ez abban a pillanatban jobb kezével a másik csapást akarta felfogni, a jobb kéz csuklóján a hüvelyk ujjon alól kapott több ozentiméter hosszú és mély vágást; mitől karja vissza hanyatlott. Az elvetemült gyilkos ezután még több halálos csapást mért rá; egyet a jobb arcra, a másikat a nyakára, mely a géget is elmeteszé, ugy, hogy a fejsze a nyakcsigolyában állt meg. De legborzasztóbb a gyilkos ezután műve. A széles és éles fejszével oly csapást mért a már akkor holt ember felső ajakára és szájára, hogy az orr és ajak egyrésze a bajusszal együtt elvált, a felső fogor előrése az innyel együtt kiesett, s a nyelvet ketté vágta. A fejsze oly mélyen hatolt be a száj és torokba, hogy csak a nyakcsigolya tartotta a szét darabolt fejet. A fejsze ben is szorult a száj üregben, s csak nagy nehezen lehetett azt onnan kivenni. A gyilkos személye, kiléte felől sokféle verzió kering. Gyanu alatt áll egy volt cselédje: Ille Vaszali, kit elbocsátott a szolgálatból. Tanuk állítása szerint ez a gyanúsított, a rémes gyilkosság rején járt is volt gazdájánál, kitől bent levő ruháját és bérét követelte; sőt a késő esti órákban is ott járt azon utozában, melyben a meggyilkolt lakott, a hajnali órában pedig egy tárkányi ember Sebestyén F. ki a marháit korán hajtotta a mezőre, állítólag látta a gyanúsított Ille Vaszalit a kertek alatt tova illanni. A bűn vizsgálati ügyben a nyomozást a belényesi és henkeresi őrsvezetők már megindították: Ille Vaszalit elfogták s többeket letartóztattak.

— Az óratolvaj. S t e r n Adolf aradi szabósegéd egy fedél alatt lakott a Pöltenberg-utczában S z a u e r József pápai illetőségű szabósegéddel. Ma reggel felkelvén, rémtülve vette észre, hogy ezüst órája, melyet az ablakra szokott éjszakára tenni, eltűnt. Gyanúja rögtön Szauner ellen irányult, ki azonban mellet verve erősködött, hogy ő kikéri magának a gyanúsításokat. Mikor azonban megmozdult, az egyik zsebében zsebkendőbe jól beburkolva ott volt az óra. A rendőrségnél aztán kivallott mindent, hogy ő lopta el az órát azon ózélzattal, hogy eladja, mert a foglalkozása nagyon silányul fizet s így nem egy nap éhesen, falat nélkül kénytelen lefeküdni. Pá-pára toloncozták.

— Szegedi gazdák kára. Szegedről jelentik: A felsővárosi gazdaközönség szerűs te-repén tegnap nagy tűz pusztított, mely az ott összehalmozott, cséplés alatt álló nagymennyiségű gabna háromnegyed részét fölper-zelte. A kár igen nagy és csak részben tér-ül meg, mert sok gabona nem volt biztosítva. — A tüzet állítólag egy gőz cséplőgép okozta.

— Halálos esés a toronyról. Temesvárról írják, hogy a szomszédos Szerb-Szent Márton

községben tegnap két derék iparos borzasztó halállal mult ki. Sztraki Frigyes temesvári bádogosmester ugyanis elvállalta az ottani torony fedelének a kiavitását s tegnapelőtt miután az állvány elkészült s egy lajtorja a földel párkányához hozzá volt erősítve, sógorával, W o g Péter bádogossal, megkezdte a munkát. Föl-másztak szerencsésen az állványra s már föl-jutottak volt a létra legfelsőbb fokaira, midőn Sztraki hirtelen elvesztette az egyensúlyt s lezuhant, magával rántva szerencsétlen sógorát is a mélységbe. Az állvány a két lezuhanó test sulya alatt összetört s mindketten 34 méter magasból a földre zuhantak, a hol Wog Péter épen a templom ajtó előtt borzasztóan eltor-zulva holtan bukott a küszöbre, míg Sztraki, kinek mindkét lába eltört és sulyos belső zu-zódásokat szenvedett, fél óra mulva rettentő kínok közt halt meg. Sztraki fiatal nőt és két kie gyermeket hagy hátra. Az eset városzerte mély részvétet kel.

— Milliók a szegényeknek. Bordeauxban a napokban ott meghalt Leon Amelie asszony. 100,000 frank levonásával, amely összeget a zsidó községnek hagyományozta, több milliót tevő vagyonát a város szegényeire hagyta fele-kezetli különbség nélkül.

— A magyar zászló Bukarestben. A buka-resti kormánykörökben élénk vita tárgyát képezi a következő eset: Tudvalevőleg Fe-rencz József ausztriai császár egyuttal Ma-gyarország királya lévén, kell hogy a fogad-ásnál a magyar zászló is ott szerepeljen. Ugy, de a jelenlegi kormány tagjai csak nem rég a legnagyobb gyűlölettel izgattak a ma-gyarok ellen s többen közülök a „Ligá"-nak is tagjai lévén, a magyar zászló-disz az ért-hető legkényesebb helyzetbe hozta őket. B u r s a n helyettes polgármester, a ligának titkára, erélyesen ki is kelt a városnak magyar lobo-gókkal való feldiszítése ellen s kijelentette, hogy a város egy krajozár összeget sem utal-ványoz magyar zászlók beszerzésére s hogy ő az egész dolgot Sturdza miniszterelnökre bizza. Másfelől pedig sokan attól félvén, ne-hogy a magyar lobogó kellemetlen tünteté-sekre adjon alkalmat, e miatt többen a mel-lett vannak, hogy a magyar zászló teljesen mellőztessék a fogadásnál. A bukaresti „Epos," és „Romanul", melyek e hirt hozták, kíván-osian várják a kormány elhatározását ez ügy-ben.

— Az albáró és menyasszonya. New-York-ból jelentik, hogy ott egy bécsi csinos nő nagy szerencsét csinált, amennyiben nőül vette B r o v u l o v milliomos. A szerencsés bécsi nőt W i n t e r Amáliának hívják s Bécshez szomorú emlékek fűzik. A menyasszonya volt S t e i n i n g e n bárónak. Már az esküvő napja és órája is ki volt tűzve, minden rend-ben volt, csak épen a — völégény hiányzott. Hiába várták, nem jött és legjobb akarata mellett sem jöhetett, mert Budapesten épen esküvője napján letartóztatták. A báró urat ugyanis tulajdonkép S c h w a r z e n a u Sándornak hívták és nagy váltóhamisításokat kö-vetett el, megkárosítva a többi közt P u l s z k y Agostont 20,000 frt, egy olmtüzi ka-nonokot 60,000 frt erejéig stb. A menyasszony, amint völégénye elfogatásáról és üzelméről értesült, buskomorra lett és egy borotvával el akarta metszeni a nyakát. Fölépülése után nevelőnője — mert árvaleány volt — Ame-rikába küldötte, s ime, most már az albáró helyett egy igazi milliomos vette nőül.

— A ruhatolvajok. P e t r i s Juon faszka-s varesáni lakos házába eddig ismeretlen egyé-nek éjnek idején behatoltak s nagyobb meny-nyiségű ruhát loptak.

— Hangverseny a ligetben. A városliget-ben ma délután is megtartják a szokásos hang-versenyt, mely mind népszerűbb lesz a város-ban maradt vasárnapi közönség között. Ennek kényelmére külön lövonatok lesznek a ligetbe.

— Az aradmegyei közkórház betegfor-galmának kimutatása 1896. július hónap-ban. Nevezetesen: kórházi beteg maradt a mult hóról 74 fi, 74 nő, e hóban felvétellett ápolásra 118 fi, 78 nő, összesen ápolatott

192 fi, 153 nő — 345. Ezek közül elbocsátatott gyógyulva 68 fi, 57 nő, javulva 31 fi, 19 nő, gyógyulatlan 6 fi, 2 nő, meghalt 12 fi, 3 nő. Összes fogyatkozás 117 fi, 81 nő. Maradt ápo-lás alatt 75 fi, 72 nő. Összesen 147. Ápolási napok száma 4093.

GYÁSZROVAT.

† Perger Irma temetése. Oriási részvét mellett temették el tegnap délután városunk köztiszteletben álló tiszti főügyészének dr. P e r g e r Jánosnak széplelkű leányát P e r g e r Irmát. A koporsót szebbnél szebb ko-szoruk és virágok borították, miket a mélyen sujtott család, barátok, ismerősök és tisztelők helyeztek arra.

† Plesch Hermanné. Az alábbi gyászjelentést vettük: Alóliróttak ugy saját, valamint számos rokonaik nevében és fájdalomtelt szívvel tu-datják forrón szeretett és felejthetetlen emlékü legjobb hitves, édes anya és jó rokon P l e s c h H e r m a n n é szül. Deutsch Fanni nak 1896 évi július hó 31-én, reggel 6 órakor, hosszabb szenvedés után, nemesirányu életének 47-ik és legboldogabb házassága 30-ik évében tör-tén gyászos elhunytát. A drága halott hült tetemei folyó évi augusztus hó 2-án d. u. 1/2 5 órakor fognak a halottas házból Andrassy-tér 3. (Neuman ház) izr. sirkertbe örök nyuga-lomra helyeztetni. Aldás emlékére, béke pora-ira! Arad, 1896. augusztus hó 1-én. P l e s c h Herman, férj. N a g y Farkasné, szül. Plesch Mari, N a g y Farkas, P l e s c h Lipót, P l e s c h Károly, gyermekei, Dentsch Mórné, szül. Mayer Katica, Plesch M. J.-né, szül. Léwy Emma, sógornők. S z a l a y Mórné, szül. Deutsch Jeni, D e n t s c h Mór, testvérei. S z a l a y Manó, P l e s c h M. J., s ó g o r o k.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi Lloyd társulat belépett az aradmegyei telefon előfizetői közé, minél fogva a társulat vidéki tagjai naponként érte-sülhetnek a gabonaárakról s üzletesemények-ről, a mi az érdekeltek körében bizonyára meglepéssel fog fogadtatni.

(*) Meghívás. Az „Első aradi bete-g-segélyző és temetkezési egye-sület" elnöksége ma vasárnap délelőtt 11 órakor irodája helyiségében (Szabadság-tár 11. sz. I. em.) választmányi ülést tart, mely alkalommal új tagok is felvételnek. Az elnökség.

(*) Az aradi „Chewra-Kadtscha" rendkívüli közgyűlést tart ma, augusztus hó 2-án délelőtt 10 órakor az izraelita hitközség tanácsstermében Bing Vilmos, hitközségi elnök vezetése alatt. Targy: A választmány javaslata a temetkezési díjszabályzat módosítása tárgyában.

TANÜGY.

(—) Pályázat. Az aradi kereskedelmi tes-tületnek az aradvárosi kereskedelmi akadé-miánál fennálló és tandíjmentességet biztosító két alapítványi helye üresedésbe jövén, azokra ezennel pályázat hirdetik. Az alapítványi helyekre aradvárosi szegény vagy elszegénye-dett kereskedők fiai pályázhatnak, kik már kereskedelmi akadémiái tanulmányokat foly-tatnak, vagy a kereskedelmi akadémiába ma-gukat felvétetni óhajtják és az ehhez szüksé-ges előképzettséggel bírnak. A pályázati kér-vények az utolsó évi iskolai bizonyítvánnyal, születési és szegénységi igazolvánnyal felsze-relve legkésőbb folyó évi augusztus hó 15-ig az aradi kereskedelmi testülethez csimozva a titkárnál (Minorita palota I. emelet) nyújtan-dók be. Később beérkező folyamodványok figyelmen kívül hagyatnak. Az aradi keres-kedelmi testület. S z o n t a g h Gyula, elnök, dr. M a r s c h a l l Lajos titkár.

MULATSAGOK.

(=) Rögtönzött táncmulatság Menyházán. Alig mult el a menyházai kies völgyben té-nyesen sikerült Krisztinabál, az itt időző fia-talság tánczra perdült. Miután a nagy közön-ség Weisz Ignác furdőberlő kitünő ételeiből és italaiból jól bevacsorázott, következett a

fürdőbizottság által ügyesen rendezett és kedvesen szórakoztató tombolajáték. A tombolajáték után következett a fiatalság által türelmetlenül várt táncmulatság, mely a késő éjféli utáni órákig a legvidámabb hangulatban folyt le. Kített magáért Stettner Karoly iól szervezett fürdőzenekara is, egymásután hozta a keringőt, palkót és a jóízű ropogós csárdást, a fiatalság pedig győzte fáradhatatlanul. De nem is osoda, hogy itt a közönség kedélye könnyen felvillanyozódik, mert a délnyári perzselő heve a menyházai völgyet sohasem érinti. Az osonos levegő, a minden irányban elfutó patakok édes csövegése, a megszűnés nélküli madárdal a sűrű, árnyas lombdombokban, továbbá a regényes tájakra való kellemes kirándulások hamar felejtetik az emberrel az átélt fáradalmakat és saison után újult erővel térhet kiki a saját műhelyébe. A táncmulatságban résztvettek:

L e a n y o k: Antalffy Mártha, Gruber Ilona, Hajnal Gizika, Göndöcs Irénke, Molnár Adél, Szalay Janka, Lux Malvin, Edelmüller Mariska, Bloch Róza stb.

A s s o n y o k: Antalffy Endréné, Szalay Károlyné, Kugler Istvánné, ösv. Róth Lipótné, Kraft Viktorné, dr. Hajnalné, Göndöcsné, Auszterveyné, Kornayné, Leszkayné, Menozerné, Szathmáryné, Sármezey Endréné, Blochné, Molnárné, Belgráder Simonné stb.

(=) **Dalosok mulatsága.** Az aradi dalegylet ma tartja dalestélyét Kauly Géza sörcsarnokának külön helyiségében. Az élvezetes műsor azon énekdarabokból áll, melyet az aradi dalegylet az augusztus 15-iki dalünnepen fog elő adni. Ezek között van azon dal is, melylyel az egyesület versenyezni fog. Ez alkalommal felkéri az elnökség Aradváros műpártoló közönségét, hogy e mai estélyen minél számosabban megjelenni sziveskedjenek. Műsor után tánc lesz Nagy Jéasi zenekara mellett. Belépti díj 50 kr. A pártoló tagoknak a tagsági jegy szolgál belépéstül.

(=) **Hivataliszolgák mulatsága.** Az aradi állami és közzintéti hivataliszolgák szombaton 1896. augusztus hó 15-én a „Vadember“-hez címzett kerthelyiségben millenniumi ünnepélyt rendeznek a nemzetközi világ-posta, tombola, szavalat és táncozal egybeötve. A belépti díj: személyijegy 40 kr. családijegy 80 kr. Kezdeté este 8 órakor. Kedvezőtlen idő esetén az ünnepély a teremben tartatik meg. A tiszta jövedelem az aradi állami és közzintéti betegsegítő és temetkezési egyesület pénztár javára fordittatik. Felülfizetések közzintéti fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A hölgyek kéretnek, hogy mentől egyszerűbben jelenjenek meg.

SZÍNHÁZ ÉS IRODALOM.

* **Uj zeneművek.** Keppich és Schreyer zeneműraktárakban megérkezett új és ajánlható zeneművek: Huber-Rieding hegedű-iskola új magyar német kiadás, 5 füzetben. — Barriou couplet, fülbemászók, Kis-Kunsági induló, Ida mazurka, Buczkai csárdás Mihály Sándortól. Csárdás-album, dalbokréta-album és még több új albumok. — Jó szerencse, eredeti olasz népdal magyar szöveggel. A franghese, határos új olasz refrain-couplet és más több legújabb couplet, keringők. Opera és operette. Egyveleg. Kaphatók a fenti cégnél Aradon, Andrassy-tér 19.

SPORT.

Országos kerékpár-verseny Temesvárott.

A temesvári Velocitás kerékpározóklub rudnai báró Nikolicz Feodor v. b. t. tanácsos, országgyűlési képviselő védnöksége alatt Szt.-István napján, f. é. augusztus hó 20-án a saját 250 méter hosszú versenypályáján országos kerékpárversenyt rendez. A verseny programja ma jelent meg Leyritz Arpád elnök, Schön Ede alelnök, Szenei Aladár titkár, Deixner József rendezőbizottsági titkár és Ujváry Lajos szertáros aláírásával.

A program a következő:

Szerdán, augusztus 19-én délután és este a vendégek fogadása a pályaudvaron. Ismerkedési estély a klub-helyiségben (Korona-herceg-szálloda).

Csütörtökön, augusztus 20-án délelőtt 9 órakor: Korsó-felvonulás. Indulás a „Korona“ szállodától (Józsefváros), utirány: Kossuth-Lajos-utca, Hunyadi-ut, belváros, Jónó herceg-tér, Gyárváros, onnan kö-

zös uzsonnára a Petőfi-csárdába. Déli 1 órakor ebéd étlap szerint a klub-helyiségben (Korona-herceg szálloda). Délután 3 órakor együttes elindulás a klub-helyiségből a versenyterre, a hol a millenniumi országos kerékpárverseny az alábbi program szerint tartatik meg. Este bankett a vidgató nagytermében. Teríték 1 frt 50 kr.

A verseny sorrendje:

1. Az összes jelenlevő kerékpárosok felvonulása, 500 méter, 2 kör.

2. Megyítő-verseny, 1000 méter (4 kör), betét 2 korona. Az első egy nagy ezüst tiszteletjelvényt és díszoklevelet, a második egy kis ezüst, a harmadik egy bronz tiszteletjelvényt kap.

3. Juniorok versenye. Távfolság 2000 méter, 8 kör, betét 2 korona. Nyitva oly kerékpárosoknak, a kik még semmi nemű versenypályán sem kaptak díjakat. Az első nagy ezüstérmét, a második kis ezüstérmét, a harmadik bronzérmét kap.

4. Vendégfutás. Távfolság 2500 méter, 10 kör. A temesvári kerékpározó-egyesület tagjain kívül nyitva áll az összes magyarországi kerékpározók részére. Betét 4 korona. Az első a temesvári polgárok által ajándékozott tiszteletdíjat, egy aranyérmét és díszoklevelet, a második ezüstérmét, a harmadik bronzérmét nyer.

5. Hölgyek versenye. Távfolság 1000 méter, 4 kör. Betét egy korona. Az első hölgy a „Velocitás“ temesvári kerékpár egyesület által adományozott tiszteletdíjat és díszoklevelet, a második ezüstérmét, a harmadik bronzérmét nyer.

6. Verseny Temes vármegye tiszteletdíjért. Távfolság 3000 méter (12 kör.) Betét 5 korona. Nyitva minden magyarországi kerékpározónak. Az első a Temes vármegye törvényhatósága által adományozott tiszteletdíjat, aranyérmét és díszoklevelet, a második ezüstérmét, a harmadik bronzérmét nyer.

7. Főverseny. Távfolság 5000 méter (20 kör). Nyitva minden magyarországi kerékpározónak. Betét 6 korona. Az első a Temesvár szab. kir. város törvényhatósága által adományozott tiszteletdíjat, aranyérmét és díszoklevelet, ha az a távfolságot 8 percen belül teszi meg. Ellenkező esetben az aranyérem helyét ezüstérmét, a második ugyancsak ezüstérmét, a harmadik bronzérmét nyer.

8. Verseny a hölgyek díjért. Távfolság 2500 méter, 10 kör. Betét 4 korona. Nyitva a temesvári „Velocitás“ kerékpározó egyesület tagjainak. Az első a temesvári hölgyek által adományozott tiszteletdíjat, aranyérmét és díszoklevelet, a második ezüstérmét, a harmadik bronzérmét nyer.

9. Műkerékpározás. Betét 2 korona. Az első nagy ezüstérmét és díszoklevelet, második kis ezüstérmét, a harmadik bronzérmét kap.

10. Vigaszverseny. Nyitva mindazon kerékpározónak, kik az előbbi versenyekben bár részt vettek, de díjat nem nyertek. Távfolság 1000 méter, 4 kör. Betét 2 korona. Az első ezüst tiszteletdíjat, a második bronzérmét nyer.

A verseny pontban d. u. fél 4 órakor kezdődik.

TÁVIRATOK.

Jegyzők kongresszusa.

Budapest, augusztus 1. (Saj. tud. táv.) A holnap kezdődő jegyzőkongresszusra, melyet Perczel Dezső belügyminiszter mint védnök fog megnyitni, és hir szerint a közigazgatás küszöbön álló reformjáról is nyilatkozni fog — már ma nagyon sok jegyző érkezett meg Budapestre. Köztük Kuncze Imre elnök, Lázár pénztárnok stb.

Orkán.

Budapest, augusztus 1. (Saj. tud. táv.) Délután 6 órakor egynegyed óra hozat rémséges orkán dühöngött a főváros fölött. Leszakította a lóvasutak tetejét, a hajók földézetéről a zsindeyeket, leszedte a cégtáblákat. Több kisebb nagyobb szerencsétlenség történt e közben.

A kiállítás látogatottsága.

Budapest, aug. 1. (Saj. tud. táv.) A kiállítást eddig 1.545.733 fizető látogatta meg. Az 1885-iki kiállítást ugyan-

ezen három hónap alatt 833269 ember látogatta meg.

Sertésszállítás Ferenczvárosba.

Budapest, augusztus 1. (Saj. tud. táv.) A földmivelési miniszter kiadta azon rendeletét, mely szerint a fertőzött községek-ből valamint azok szomszédságából minő körülmények között szabad a Ferencz városba sertéseket szállítani. Az ilyen vidékről származó állatokat hozó vasuti kocsikokon ki kell írva lenni: „Fertőzés gyanújában álló állatok.“ Más mint fertőzött vidékről, sertés a Ferenczvárosba nem szállítható. Az állatok kirakás után legkésőbb öt nap alatt leölelendők, ha előbb elhullottak, közvetlenül eladhatók szappanfőzésre.

Sztrájk.

Budapest, augusztus 1. (Saj. tud. táv.) A jutagárban 1400 munkás sztrájkol.

Jókai angolul, Petőfi lengyelül.

Budapest, augusztus 1. (Saját tud. táv.) Jókai „Fekete gyémántok“ című regénye most jelent meg angolul „Black diamonds“ cím alatt, pompás kötésben, japán papíron Jókainak magyar diszruhás arcképével. — Petőfiről dr. Zipper Albert irt lengyelül egy 146 lapra terjedő kötetet, mely Petőfiről rendkívül rokonszenvesen szól. E kötet Zloczowban jelent meg.

Julius hónap idegenforgalma.

Budapest, augusztus 1. (Saját tud. táv.) Budapest július havi idegenforgalma szintén óriási volt. Július hónapban a vasutakon összesen 529,539 idegen érkezett a fővárosba. Ha ehhez hozzászámítjuk a hajón és más közlekedési alkalmatosságon érkezett idegenek számát, a mely közel százezer volt, úgy az idegenek száma jóval meghaladta a hatszáz-ezretet. A vasutakon legtöbben jöttek 6-ikán (21,035), 13-án (19,701) és 27—28-ikán (19,000) felől. Az elutazók száma július hónapban 521,926 volt.

Az idegenforgalom.

Budapest, aug. 1. (Saj. tud. távirata.) A fővárosba tegnap összesen 14672 idegen érkezett a vonatokon. Ebből a keleti pályaudvaron jött 7770, a nyugatiu 6145, a délin 757. Elutazott a fővárosból összesen 14370 ember. Es pedig a keleti pályaudvaron 7580, nyugatiu 6453, a délin 887.

A nép babonája.

Csaba, augusztus 1. (Saját tud. táv.) A nagykamarási katolikusok bepörölték lelkesüket szándékos kártevésért. Azt panaszojják, hogy a pap nem akart a jég elé harangozni, így hát ő a hibás, hogy az egész határt elverte a jég.

Kolerahir.

Nagybecskerek, aug. 1. (Saj. tud. táv.) Nagy ijedtséget keltett a városban az a hir, hogy egy koleraeset fordult elő. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a betegség csak kolerin.

A pécsi katasztrófa.

Pécs, aug. 1. (Saj. tud. távirata.) Frigyes királyi herceg részvétét fejezte ki a pécsi borzalmas eset fölött. A szerencsétlenül jártak megsegítésére 400 forintot küldött.

Elfojtott tűz.

Békés-Csaba, augusztus 1. (Saj. tud. táv.) Gyomán a templom-tetőlet javítják. A bádo-

gosok tegnap este a kohót éjjelre fennhagyták, hogy ne kelljen újra fölvenni. Az éjjel a fujdogáló szellő felszította a lappangó tüzet, melytől a tetőzet is lángba borulni készült. Farkas tűzoltóparancsnok felmászott a tetőre és még idején elfojtotta a tüzet, melytől az egész község is elpusztulhatott volna.

A sertésvész.

Miskolcz, augusz. 1. (Saját tud. távirata.) Borsódvámegyében a sertésvész iszonyuan pusztít. A megyei állatorvosok 57 községben állapították meg a sertésvészt.

A hőség áldozata.

Königsberg, aug. 1. (Saját tud. táv.) A rendkívül nagy hőségtől tegnapelőtt sok munkás megbetegedett. Ezek közül tegnap 18 meg is halt.

Botrány Belgrádban.

Belgrád, agusz. 1. (Saj. tud. távirata.) A magyar menetjegyirodában Ausztria vesérgyőzőjét megbotozta Stankovits. Az eset kínos feltűnést kelt.

REGÉNY CSARNOK.

Vasuton.

(Cramer holland novelláiból.)

— Az „Aradi Közlöny” számára fordította: —

[2] Városv Malvna.

(Folytatás.)

Alig ültem Mari mellett a szakaszban pár percig, egy legényesen öltözött, étecsébb ural szemközt, ki kis fiúcskát helyezett maga mellé midőn az ajtó újból feltárult és a szakaszvezető szavait hallám: «Ha szabad kérem, hölgyeim!» Künn feleltek valamit.

— Kérem szépen, — hangzik ismét a vonatvezető ajkairól, — csak négyen ülnek benn és 8 személy számára van hely.

Ismét érthetetlen válasz.

— Az teljes lehetetlen, hölgyeim! Tessék beszállani, nincs vonatvezetőni való időm! Még egy ellenvetés.

— De én istenem, asszonyom, hiszen nem dohányoznak. Gyorsan, kérem! . . .

Erre rögtön láthatóvá lőn a középkori urnő feje, hogy ép oly gyorsan eltűnjék ismét. Félig hallám s félig gondolám, hogy Alettát szemrehányásokkal illette, mert utóbb akart felszállani. Ki nyujtson neki felülről segédkezet? Ezen nyilvános utbaigazítás után a szép szőke leányka, mindenféle szükséges és szükségtelen uti podgyászszal megrakodva a kocsiba szökött, hogy anyjának a felszállásnál segítsen.

Benn ültek végre egymás átellenében, az anya látszólag minden perczen készen utolsó lehelletét kiadni, a leány meg kipirulva, zavarban . . . és e mellett a nagy hőség! A leány hirtelen észrevevé, hogy a mellettük levő ablak nyitva van; félénken pillantott halálosan beteg anyjára, láttam, mint küzdött önmagával, mint habozott, mint szeretett volna megszólítani, de mint fordult vissza ismét kéro és határozatlan tekintetével anyja felé.

— Parancsolja talán, hogy az ablakot kedves anyja kedvéért betegyem? — kérdém előkényen, midőn gondteli pillantással fordult ismét felénk.

— Ön igen, igen szives — susogá zavartan, — igenis, ha szabad kérem.

A szegény gyermek kedvéért bereteszeltem az ablaktáblát, de alig hogy ezen gyermeki áldozatkészséget elmozdítám, már is e szavakat hallám az anya ajkairól:

— Egék Aletta! . . . Mi jut eszédbé? azt akarod, hogy-itt megfulladjak?

Ezzel egyidejűleg ideges tekintetet lövelvén az ablak felé kéro mozdulattal kísért eme szavai:

— Aletta mondd meg az urnak, én . . . sötét pirt kergettek a szegény leány arczára, engem meg arra ösztönöztek, hogy mindnyájunk általános öröme az ablakot gyorsan kinyissam, minél fogva a friss levegő hűtő hatását újból élvezhettük.

— De jól ülsz, Samukám? — hallatszék most fojtott hangon az öreges urnak a kis fiúhoz intézett kérdése, miközben aggó pillantást

vetett az utitársnóm feledékenysége folytán közejük került kis barna kézikosárkára.

— Oh kérem . . . — mondá Mari, s a kosárka eltűnt.

— Borzasztó rosszul ülök itt, — mondá a 10—11 éves uracs. Innen semmit se láthatok, pedig a gyermek látás és megfigyelés által válik ferfuvá; ha az ablaknál ülnek, láthatnám a sineket, a melyek fölött tova siklunk, a felhőkben meg erdőket képzelhetnék, meg nagyorru embereket, mint a nagymama volt, ki nem rég halt meg.

Csodálkozva pilanték fel. Mily okos ficzkó! Természetesen engedtek akarátának és csakhamar ott ült az ablaknál kis utitársnómmel szemben, míg atyja velem általellenben foglalt helyet.

És most kezdődött a dicshymnus, mely a kis fin minden csodálatot keltő hajlamára és szellemi tehetségére kiterjedt, úgy, hogy a képzelt beteg nő iszonyu sóhajtozásai mennyei zenének tüntek fel ennek ellenében, mert minden gyermeki, sokszor gyerekes és többnyire bohó megjegyzését a korán érett uracsnak, mint a bölcsesség, élcz és szellem kincsés bányáját fogta fel és csodáta az eszelős apa. És mindezt látható gyönyörrel hallgatta a fiu. Valóban, ha eddig még nem is lett volna képzelődő és ön hitt, a legjobb uton haladt, hogy azzá váljék.

De a kis uracs teljes tudatában volt okosságának és önmagát multa felül koraérett megjegyzéseivel, melyek természetesen mindannyiszor újból alkalmat adtak az öreg ur dicseretére. A gyerek ezután szavalt és bemagolt számtani példákat fejtett meg, szóval az apa teljes nevelési rendszerét kimerítette.

Kis utitársnómre tekintetem; ez nagy szeméből mérges pillantásokat lövelt a kis uracs felé, ki a kilátást folyton elzárta előle, aranyos ajakát úgy felbiggyeztetve és orrocskáját úgy felduzta, hogy minden perczen várhattuk e felkiáltását:

— Ah, milyen bolond, kiállhatlan ficzkó!

Az apa még mindig alapelveit fejtegette, melyek szerint ifju «nagyatermett»-jének nevelését és oktatását vezetni szándékozik, de sajnos, be kell valanom, igen keveset épültem rajta, a mivel különben nem sokat törődöm. A gyümölcsből kiindulva, mely elvei nyomán oly korán megérett, nem sok értékük lehettek azok. Szerénytelen, kotnyeles, koraérett gyermeket nevelt, a ki nem is volt már tulajdonképen gyermek!

Különben nem is hallottam már hosszú lére eresztett értekezésének végét: azon ismert vasuti félálomban szenderültem, mely a gondolat formáját olyan állhatatlanná és változatosá teszi, mint a mozdony fekete kéményéből kitoluló szürke füstfellegét, mely a zöld rétek felett kavargó.

Mariskának suttogó hangon kiejtett e szavai: — Nézze csak mily bohó! — és gyors kézmzdulata, melylyel kifelé mutatott, felbressztettek álmodozásomból. A »Pintyhez« címzett kávéház közelében, mely mellett elhaladtunk, bohókásan öitözött gyermekeket vettem észre, kik magas falábakon táncoltak, míg egy ember — ki hihetőleg apjuk volt — egészen vidáman kintornázott és az asszony, az anya, pár lépéssel odább, kis czintányérral kezében alamizsnát kéregetett a művészpár számára.

— Nem iszonyu dolog-e ezen emberektől, — folytatá Mari — hogy gyermekeiket így más emberek bölondjai gyanánt táncoltatják? Pfuj, mily megalázó! No akkor inkább meghalni, mint így élni! Mit gondol Ön?

— Mindenesetre, drága gyermekem, — felelém; — ez igen eszomorító! De ezen emberek bizonyára igen szegények és gyermekeik által szerzik meg a fentartásukra szükséges élelmiszereket.

— En meg azt hiszem, hogy kényelmesek és lusták, hogy munkával keressék meg kenyérüket — mondá a gyermek hévvel — mily utálatos, mert ha a gyermekeknek mindig táncolniok kell, nem tanulhatnak semmit, mi lesz tehát később belőlük, ha szüleik elhalnak?

Az öröm egy bizonyos nemével tekinték a gyermekre: ezen kevés szóban több életrevalóság, helyesebb érzelem és értelmesebb belátás nyilvánult kis átellenesének összes művészi, üveg-házi bölcsességénél.

Hálából társalgásba óhajtottam vele bocsátkozni Fenétrené ő nagyságáról, barátóiról és az intézet berendezéséről, melylyel egyszerűs mind védnöki kötelességemet teljesíttem volna, valamint azon szemrehányást is elkerültem volna, hogy a kicsike unalmas utitársnak tart-

son. De a vonat gyors robogása mindinkább szűnt és nyumban reá a kalauz hatalmas kiáltása: «Leiden állomás!» minden jó szándékomat halomra dönté.

(Folytatás következik.)

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Meghívás.

Az „Amerikai szőlőtelep-szövetkezet Arad hegyalján” folyó évi augusztus hó 18-án délelőtt 11 órakor Aradon, a kereskedelmi és iparkamara helyiségében (templom utca, Minorita palota I. emelet) rendes évi közgyűlését tartja, melyre a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívattak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgató választmány jelentése.
2. A felügyelő bizottság jelentése alapján a számadások és mérleg feletti határozathozatal, valamint a gyoroki telep 1895. évben termelt amerikai szőlőkért kapott oltványok felosztásának jóváhagyása.
3. Pénztáros választása.
4. Az alapszabályok 31. §. értelmében határozathozatal a szövetkezet további fennállására nézve.
5. A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldetése.

Aradon, 1896. augusztus hó 1.

Az elnökség.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenes Lajos özég jelentése. —

Budapest, augusztus 1.

Gabonaüzlet: Buzát ma igen mérsékeltén kínáltak, a vételkedv gyenge volt a az irányzat lanyha maradt. Elkelt 15000 métermázsa buza 2¹/₂—5 krral alacsonyabb áron.

Határidőüzlet: Amerikából 1/8 ota alacsonyabb árfolyamot jelentettek, mire nálunk is igen lanyhán indult az üzlet, a igen gyenge vásárlási kedv mellett tetemes lanyhasággal zárult is.

Zárul 12 órakor:

Őszi buza	6.25— 6.26
Tavaszi buza	— — — —
Buza május-juniusra	— — — —
Tavaszi tengeri	8.40— 8.41
Őszi tengeri	8.62— 8.63
Tavaszi zab	— — — —
Őszi zab	5.04— 5.05
Tavaszi rozs	— — — —
Őszi rozs	5.12— 5.14
Tavaszi repese	10.80— —

Értéktőzsde: Lanyhább bécsi jegyzésekre nálunk is ellanybultak az árfolyamok.

Zárul 12 órakor:

Osztrák hitelrészvény	390.90
Magyar hitelrészvény	387.50
Osztrák államvasut	350 —
Lombard	— — — —
Jelszlog hitelbank	— — — —
Rima-Muranyi	— — — —
Villamosvasut	281.50

Az aradi első takarékpénztárnak forgalmi kimutatása 1896. július hóról.

I. Betételek.

Álladék múlt hó végén	frt 4.396.841.73
Betételek folyó hóban	385.092.71
Összesen	frt 4.731.934.44
Visszatértesek múlt hóban	811.124.38
Álladék folyó hó végén	frt 4.470.810.11

II. Lezámitólda.

Váltótárca-álladék múlt hó végén	frt 2.998.363.53
Lezámitólt váltók folyó hóban	799.065.18
Összesen	frt 3.737.428.66
Lejárt váltók múlt hóban	796.719.87
Váltótárca-álladék folyó hó végén	frt 3.000.708.79

III. Előlegezesek lézi zálogokra.

Álladék múlt hó végén	frt 1.712.720.19
Előlegezetett folyó hóban	288.818.44
Összesen	frt 1.951.537.63
Bejárt előlegek múlt hóban	199.681.59
Álladék folyó hó végén	frt 1.811.867.04

IV. Zárulogok kölcsönök.

Álladék múlt hó végén	frt 1.449.932.—
Előlegezetett folyó hóban	5.700.—
Összesen	frt 1.455.632.—

Törlesztett múlt hóban	19.891.-
Álladék folyó hó végén	frt 1.485.791.-
VII. Pénztárforgalom.	
Álladék múlt hó végén	frt 61.280.11
Bevételek folyó hóban	1.986.186.05
Osszesen	frt 2.037.426.16
Kiadások múlt hóban	1.983.485.16
Pénztári álladék folyó hó végén	frt 53.940.99

Az aradmegyei takarékpénztár forgalmi kimutatása 1896. július haváról.

Betételek.		
Álladék a múlt hó végén	4.615.013,69	
Betételek a folyó hóban	247.390,79	4.862.404,48
Visszafiz. betétek f. hóban		184.862,25
Álladék a folyó hó végén		4.677.542,23
Leszámították.		
Tárcaállomány m. hó vég.	2.825.111,68	
Leszámítottatott f. hóban	701.670,17	3.026.781,85
Bejárt folyó hóban		757.301,38
Tárcaálladék f. hó végén		2.269.479,47

Előlegezés kézi zálogokra.		
Raktárállomány m. hó vég.	2.091.234,07	
Előlegeztetett folyó hóban	461.369,07	2.552.603,14
Beváltatott folyó hóban		477.476,73
Raktárálladék f. hó végén		2.075.126,41

Jelzálogos kölcsönök.		
Álladék múlt hó végén	821.685,50	
Új kölcsönök folyó hóban	36.875.-	858.460,50
Törlesztett folyó hóban		3.633.-
Álladék folyó hó végén		854.827,50

Amortizációs záloglevél kölcsönök.		
Álladék a múlt hó végén	867.120,49	
Előlegeztetett folyó hóban	4.150.-	871.270,49
Törlesztett folyó hóban		
Álladék folyó hó végén		871.270,49

Záloglevelek.		
Álladék a múlt hó végén	777.600.-	
Kibocsájtott folyó hóban		777.600.-
Kiszorított és beváltatott múlt hóban		
Álladék folyó hó végén		777.600.-

Pénztárforgalom.		
Pénztárkészlet m. hó vég.	71.889,50	
Bevételek folyó hóban	1.639.407,52	1.711.386,92
Kiadások folyó hóban		1.648.492.-
Pénztármaradvány f. hó vég.		63.894,02

Kelt Aradon, 1896. július 31-én. **Az Igazgatóság.**

Az aradi ipar- és népbank forgalmi kimutatása 1896. évi július haváról.

Takarékpénztári betételek:		
Betét-maradvány múlt hó végéről	frt 1.769.946,33	
Folyó hóban betét	frt 257.185,84	
Osszesen	frt 2.027.132,17	
Visszafizetett betét folyó hóban	frt 295.510,88	
Betét-maradvány folyó hó végével	frt 1.731.621,29	

Váltó-tárca:		
Álladék múlt hó végével	frt 1.128.761,11	
Leszámítottatott folyó hóban	frt 549.329,54	
Osszesen	frt 1.678.133,65	
Beváltatott és forgattatott	frt 632.549,02	
Marad tárca-álladék folyó hó végével	frt 1.045.604,63	

Aradi hitellegyet:		
Álladék múlt hó végével	frt 229.789,79	
Folyó hóban adott kölcsönök	frt 4050.-	
Osszesen	frt 233.839,79	
Törlesztett folyó hóban	frt 4.000.-	
Álladék folyó hó végével	frt 229.839,79	

Előlegek kézzel:		
Álladék múlt hó végével	frt 954.053,26	
Folyó hóban új előleg adatott	frt 82.323,64	
Osszesen	frt 1.086.376,90	
Ebből visszafizetett folyó hóban	frt 132.007,27	
Álladék folyó hó végével	frt 904.369,63	

Jelzálogkölcsönök:		
Álladék múlt hó végével	frt 334.248,13	
Új előleg folyó hóban	frt	
Osszesen	frt 334.248,13	
Visszafizetett folyó hóban	frt 735.-	
Álladék folyó hó végével	frt 333.513,13	

Pénztár:		
Maradvány múlt hó végével	frt 72.961,01	
Bevétel folyó hóban	frt 1.739.207,24	
Osszesen	frt 1.812.168,25	
Kiadás folyó hóban	frt 1.711.445,63	
Pénztármaradvány folyó hó végével	frt 100.722,62	

Arad, 1896. július 31. **Az Igazgatóság.**

Az aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása. Szállított 1896. július 16-tól 31-ig 24.627 személy, bevétel 2296 frt 70 kr. Szállított 1896. július 16-tól 31-ig 22707 személy, bevétel 2179 frt 60 kr. 1896. január 1-től szállított július hó 31-ig 252404 személy, bevétel 24473

frt 35 kr. Szállított 1895. január 1-től július 31-ig 242969 személy bevétel 24051 frt 55 kr. Szállított 1896. július 16-tól 31-ig 2997410 kilogramm teher, bevétel 1282 frt 79 kr. Szállított 1895. július 16-tól június 31-ig 1442420 kilogramm teher, bevétel 670 frt 77 kr. Szállított 1896. jan. 1-től június 31-ig 49856020 kilogramm teher, bevétel 20821 frt 26 kr. Szállított 1895. jan. 1-től július 31-ig 82062480 kilogramm teher, bevétel 14756 frt 49 kr.

S z e z z ö z i e t.

— Augustus 1. —

Ezen cikkeknek ára és fizetési viszonyai a múlt héten is változatlanok maradtak. Mai jegyzéseink: Készára nagyban nyers szesz 51 forint — krajcár, kicsinyben 51 forint 50 krajcár hordó nélkül, per 100 liter $\frac{1}{2}$ beleértve 35 frt fogyasztási adót. Szárított moslék 6 frt 20 kr. métermázsanként.

Budapesti gabnatózde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest, augusztus 1. d. u. 6 óra.

Buza bászai uj	6.40—6.75
Buza tiszavidéki	6.45—6.80
Buza pestvidéki	6.40—6.75
Buza fejmegyei	6.40—6.75
Buza báoskai	6.50—6.85
Roze uj, elsőrendű	5.35—5.40
Roze uj, másodrendű	5.30—5.35
Arpa takarmány	
Arpa ékei való	
Arpa sörfőzdei	
Zab	6.10—6.50
Tengeri bászai	8.75—8.80
Tengeri másnemű	8.80—8.70
Képosztá-repoze bászai	9.50—10.10
Köles	
Buza márczius—április	6.65—6.88
Buza szeptember—október	6.25—6.28
Buza május—június	
Roze szeptember—október	5.18—5.14
Tengeri május—június	8.68—8.65
Tengeri július—augusztus	
Tengeri októberre	8.48—8.45
Zab márczius—április	5.04—5.08
Zab szeptember—október	
Képosztá-repoze augusztus—szeptember	10.80—10.40

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1896. augusztus 1.

Magyar aranyjárdék $\frac{4}{100}$	122.40
Magyar koronajárdék $\frac{4}{100}$	99.25
Magyar arany $\frac{4}{100}$	124.-
Magyar ezüst $\frac{4}{100}$	101.75
Magyar keleti vasút 1878.	122.-
Magyar föltelhermentesítési kötvény	97.75
Magyar italmagváltási kötvény	100.-
Horvát-szlavon földtelhermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyereséj-sorsjegy kölcson	153.-
Tiszszabályozási és szegedi kölcson	129.-
Osztrák papíráradék	101.50
Osztrák járadék ezüst	101.50
Osztrák járadék arany	123.50
Koronajárdék	101.-
1860-iki államsorsjegyek	
Osztrák-magyar bankrészvény	975.-
Magyar hitelbank részvény	886.50
Osztrák hitelbank részvény	880.-
Osztrák-magyar államvasút	858.25
20 frankos arany (Napoleon'd'or)	9.50
Német birodalmi márka	58.70
London	119.75
Páris	47.60

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

B. Ö. (Györök) Ugy jó lesz. Legjobb a személyes eljárás, abban megbízhat.

LÉGTŰNETI ÉSZLELETEK.

Hó és nap	L é g n y o m á s milliméterekben		Hőmérséklet C°	
	legmagasab	legalantabb	legmagasab	legalantabb
Július 25	761.0	758.9	29.6	20.3
" 26	62.6	61.1	30.0	20.2
" 27	63.7	61.6	31.8	18.3
" 28	64.1	61.7	31.9	18.1
" 29	60.8	57.4	32.1	22.3
" 30	57.9	55.1	32.8	21.5
" 31	58.1	57.8	29.4	19.8

Hó és nap	S z é l iránya		Felhőzet általában	Csap.m.m	Észrevétel
	erős	gyenge			
Július 25	DN.	4	félderült	—	—
" 26	N.	4	derült	0.7	hajnalban esett
" 27	DK.	5	derült	—	este viharos
" 28	K.	5	derült	—	—
" 29	DK.	4	derült	—	—
" 30	K.	6	félborult	—	—
" 31	EN.	4	félborult	0.4	reggel osepogott

POSGAY LAJOS dr.

IDEGENEK NEVSORA.

— Augustus 1. —

Fehér Kereszt szálloda: Klein Hermann földbirtokos, Kisvárdá. Vajnai Ferenc kereskedő, Sz. kerfőhervár. Aigner Jánosné földbirtokosné, Szeged. Bokros Kálmán szállodás, Komárom. Grünberger Lajos kereskedő, Temesvár. Dickhán Mihály kereskedő, Temesvár. Weinberger S. ndor utazó, Budapest. Marding Marolt mérnök, Budapest. Weber Jakab utazó, Budapest. May Lajos földbirtokos, Budapest. Feigl Mór utazó, Bécs. Friczmyer M. utazó, Bécs. Braun Ferenc kereskedő, Bécs.

Vass szálloda: Weigel Henrik kereskedő, Budapest. Budaapiz M. kereskedő, Budapest. Finger József kereskedő, Budapest. Gehauer Mór kereskedő, Budapest. Roth Bernát kereskedő, Budapest. Szendrői József kereskedő, Budapest. Neumaun Mihály kereskedő, Temesvár. Glo-gauer Károly kereskedő, Brünn. Mayer A. k reskedő, Gráz. Schwarz Antal kereskedő, Bécs. Ujhelyi Mihály kereskedő, Bécs. Lipmann Mór kereskedő, Bécs.

KIS LOTTO.

Budapesti:

84, 5, 65, 54, 42,

Felelős szerkesztő: **Vass Géza,**
távollettében a szerkesztésért felelős:
Dr. Lengyel Sándor.

NYILTÉR.*

MENYASSZONYI KELENGYÉK.

Probst Károly és Társai

Aradon, Atzél Péter-utca 3.

A nagyérdemű közönséget tisztelettel tudósítjuk, hogy

új szállítmányok érkeztek kelengye árukban, remek kiállításban s nagy választékban.

Raktáron több ezer mintadarab van, úgy olcsó, mint a legfinomabb minőségben.

Kelengyék

nálunk csak a legjobb vászonból kezesség mellett készíttetnek.

Vidékre vagy más városokba

kívánatra azonnal küldünk egy megbízottat a legtekéletesebb mintagyűjteménnyel s bármely budapesti vagy bécsi cég ellenében a versenyt fölvevesszük.

Idény előhaladása folytán olcsó és leszállított árban

adatnak el nyári és más divatkelmék, selymek, mosó-árak, napernyők, felöltők, függönyök és szőnyegek.

Probst Károly és Társai
Aradon.

1022

ENGEL ARMIN,
városi állatorvos.

Lakik

Attila-tér 2. sz. alatt.

* Az ezen róval alatt közzétettéért nem vállal felelősséget a szerk.

Kiadó lakások.

Lázár Vilmos (Fürdő) utca 1. sz. a.

több lakás

kiadó.

E lakások: két szoba, alkoven, konyha, kamrából állanak.

Bővebb felvilágosítást a házban lakó Farkas Ábrahám ur üzletében nyerhetni.

Zálogtárgyaknak elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek ezennel tudtul adni, hogy

1896. évi augusztus hó 6-án

délelőtt 8 órakor a tek. városi kapitány hivatal egy tisztviselője jelenlétében tűzlethelyiségemben Kossuth-utca 12. sz. azon

1896. évi május hóban esedékes

zálogtárgyak, melyek lejáratkor ki nem váltattak, sem elzálogolási határidejük meg nem hosszabbított, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adatni.

Weisz Dávid:

Szent-Terézia, cukrozott vértisztító és hajtó-labdacsok.

Fájdalom nélkül hatnak és mindennemű káros anyagtól mentesek. Bármikor is bevehetők. Gyermekek is aggály nélkül szedhetik.

Rövid idő alatt a meglepőbb sikert eredményezik. Kitűnőnek bizonyultak gyomor fájdalmak, hámorhoidák, szorulás, máj-baj, étvágytalanság, szédülés, vértódulást, felfúvódást, felbőfögés, gyomorégés és vese-bajoknál.

Tisztítják a gyomrot a nyálkától, melyek emésztési nehézséget, fejfájást, gyomorfájást, émelygést eredményeznek. **Ára 15 kr.** Csak is akkor valódi, ha minden dobozon a Szent-Terézia képe látható.

Készíti:

Földes Kelemen

gyógyszertára ARADON.

Raktára nevezetesebb orvosi-és gyógyszerészeti különlegeségeknél.

Arad-Gája alkapitányi hivatalától.

1625/1896. alkap.

Hirdetmény.

Az aradi határban e hó 26-án este egy darab egy éves, fehér szőrű balkülén jegyes javított kocza sertés bitangságban felfogatott, s ha tulajdonos tulajdonjogát 8 nap alatt igazolni nem fogja mint gazdátlan nyilvános árverésen eladatni fog.

Arad-Gája, 1896. július hó 31 én.

Madarász,
alkapitány.

Felső kereskedelmi tanintézet Nagyváradon.

Az országos kereskedelmi akadémiákkal egyenrangú és jogú szakiskola. Áll 3 osztályból. Nyilvánossági és egy évi önkéntességi joggal felruházva. A nagyváradi kereskedők új és fényesen berendezett palotájában, előkelő családok fiai részére a modern szakképzés minden követelményeinek megfelelően berendezett

internátussal.

Végzett növendékek a bel- és külföld legnagyobb vállalatainál helyeztetnek el.

A tanév 1896. évi szeptember hó 1-én nyílik meg.

PROPPER N. JANOS,

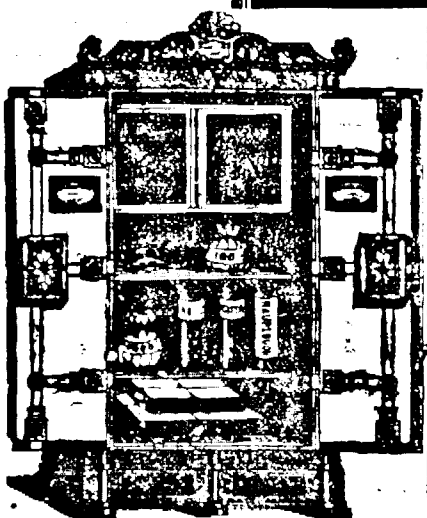
igazgató.

1024

SINGER

A „NÁDOR SZÁLLODA“ MELLETT.

SINGER

Amerikai varrógépek,
vasbútor
és pénzszekrények
gyári raktára.
SINGER L. S.

aradi kereskedő 1856. óta.

A. m. kir. centr. és a m. kir. minisztériumok s államveszték szállítói

tűz és botörés ellen biztos kis kézi és nagy

pénzszekrények

gyári raktára.

Készletek számára kivételesen 20% engedmény.

Amennyire ajánlom

vasbútor gyári raktáromat nagy választékban.

Valódi amerikai
H O W E,
kerékahajó
WHEELER & WILSON,

Singer és kézi varrógépek családok, szabók és cipészek részére.

Mindennemű varrógépek javítása és csiszoltatás.

Varrógépekhez szükséges ládák.

831

SINGER L. S.

SINGER L. S.

Aradi légszeszvilágítási vállalat.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy a légszesz igénybevételének megkönnyítése végett hajlandók vagyunk légszeszbevezetést kívánatra ingyen létesíteni olyképp, hogy díjtalanul létesítjük a világítási berendezést két csőnyílásra, valamint a berendezést a főzéshez. Ezen előnyökkel szemben az új bérlő kötelezettséget vállal, hogy három egymást követő éven át 36 forint 50 krnyi, azaz naponként átlag legalább 10 krnyi légszeszt fog fogyasztani. A kötelezett fogyasztás tehát ezekhez képest aránylag egészen jelentéktelen.

A világítási készülékeket, lírákat, lámpákat a fél fizeti. Az Aradi légszeszvilágítási vállalat jelenékeny mennyiséget tart raktáron. — A légszeszmérőkért, valamint a főzőkészülékért jelentéktelen havi bér fizetendő. — A légszesz ára a következőleg lett leszállítva:

Világítási célra köbméterenként 16 kr.
Fűtési, főzési és motoros célokra 8¹/₂ kr.

Nagyobb légszeszberendezés esetén az igazgatóság más kedvező megállapodásra is hajlandó lépni a felekkel.

Kéretik a t. közönség kívánatait szóval, vagy írásban a vállalat irodájához intézni. A személyzet a legnagyobb előzékenységgel s szíves készséggel nyújt minden felvilágosítást.

1067

Magy. kir. államvasutak.

35977/96. sz.

Pályázati hirdetmény.

Az alulírott igazgatóság a magy. kir. államvasutak részére a jövő 1897. évben illetőleg 1899. év végéig a következő csoportokban sorozott anyagokból felmerülő tényleges szükségletnek szállítását biztosítani kívánván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet m. p:

I. Kő és földnemű anyagokra, nevezetesen Chamotte anyagfűstvezető csövek és tü. álló téglák.

II. Lámpa és lámpás alkatrészekre fémből.

III. Fémmemű anyagokra, u. m. fehér réz és horgany bádóg, ólomcső, tiszta horgany, sárgaréz és vörösréz-huzal, hengerezett ólom, Phosphor és mangán-réz, vörösréz szegecsek, sárgaréz, szövet stb.

IV. Restarting lövetyűkre. Toudloff és Friedmann féle.

V. Kidolgozott kisebb kocsialkatrészekre fémből.

VI. Aczél- és vasnemű anyagokra, u. m. különleges igen kemény aczél, aczélbádóg, tál, fehér bádóg, bordázott és horganzott vashádóg, kidolgozatban kovácsolt és vágott csavarhász, vontvas- és gőzfűtési cső, vashuzal fonat fűrészlapok, kötő és vashuzal, horgonyzott huzal-kötél, lapos és sodrott szemű láncz, horganyzott sodrott kerítési aczél pánt, vashuzat peczek, szegek, szegecsek és vashuzal-szövet.

VII. Alkatrészek öntött vasból, cső vízvezetékhez, gőzhenger, stb.

VIII. Alkatrészek a katonai és sebesült szállítási kocsik berendezéséhez.

IX. «Westinghouse» fékalkatrészek.

X. «Westinghouse» féle féktömítő bőrök.

A kiírás tárgyát képező egyes cikkek előtűntető jegyzékek, melyek egyszersmind ajánlati mintákkul szolgálnak, valamint a szállításokra vonatkozó részletes módokzatok valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál és a magy. kir. államvasutak üzletvezetőségeinél megtekinthetők és a magy. kir. államvasutak igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési) A V. szakosztályánál Budapest Andrassy-ut 73. sz. II. em. 54. ajtó szám) ingyen kaphatók.

A szabályszerűen kiállított, ivenként 50 kros magy. kir. okmánybéllyel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb f. évi augusztus 29-ike déli 12 óráig a magy. királyi államvasutak anyag- és leltár beszerzési szakosztályában át-

adandók, illetőleg posta útján, oda küldendők és a boríték ezen kül címmel ládandó el:

„Ajánlat 35677/96 számhoz“.

Később benyújtott ajánlatot valamint olyanok, melyek nem pontosan a részletes módokzatok betartása mellett állítatnak ki, nem vétetnek figyelembe.

Budapest, 1896. május hóban,

Az igazgatóság.

Hirdetmény.

A nmélt. magyar kir. földmivelésügyi miniszteriumnak 39694/96. szám alatt kelt intévényje alapján közhírre tesszük, hogy az alsó-ausztriai cs. kir. helytartóság f. évi június hó 12-én 56492. sz. a. kelt hirdetménye szerint a keddi és csütörtöki bécs szt-marxi vásárokon megvett sertéseknek a bécsi hentesek vágóhelyiségeibe való elszállítására a határidőt ugyanazon hét pénteki napjának estéig meghosszabbította.

A városi tanács.

8581/896. kh.

Hirdetmény.

Ganz és társa budapesti, részvénytársulat Aradon a radnai uti telken egy villamvilágítási és erőviteli telep felállíthatására telepengedély iránt folyamodván, az 1884: XVII. t. cz. 27 §-a értelmében a telep helyszin tárgyalása határidőül f. évi július hó 28-án d. u. 4. órája kitézik amelyre az érdekeltek cz uton is meghivatnak azon észrevétellel, hogy a telep helyszin és tervrajza valamint az üzem módjának leírása a kapitányi hivatal igazságügyi osztályánál f. évi július hó 27-ig, mindenkor a hivatalos órák alatt betekinthez s az utána észrevételek irásban ugyanott előszóval pedig a helyszini tárgyalás alkalmával megtehető, mert amennyiben ilyenek nem emeltetnek s ha köztekintetek gátlólag fel nem merülendnek, a telepengedély az idézet törvény 30 §-a rendelkezéséhez képest kifog adatni.

Arad 1896. évi július hó 22-én, a kapitányi hivatal mint I-ső fokú iparhatóság.

A főkapitányi h.
Green Mándor
alkapitány.

2744/896. tkvsz.

Hirdetmény.

Alóírt kir. tkvi hatóság közhírre teszi, hogy Sikló község telekkönyvi tagosítás általi szabályozás következtében az 1889. évi 2579. számú I. M. szabályrendelet értelmében átalakíttatnak és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyeken az 1886. évi 29. és 1889. évi 33. és 1891. évi 16-ik t. czikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi 29. t. cz.-ben szabályozott eljárás a tkvi bejegyzések helyesbítéssel kapcsolatosan fogantatottat.

E célból az átalakítási előmunkálatok hitelesítése és a helyszini eljárás Sikló községében 1896 augusztus hó 26-án d. e. 9 órakor veszi kezdetét és következő napjain folytatatni fog. Ennél fogva felhivatnak:

1. Az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazottjaik által jelenjenek meg és az új tkvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi tkvek végleges átalakítása után a téves bevezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. Mindazok, akik a tkvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitűzött határnapon megkezdendő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel.

3. Mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de tkvi bekebelezésre alkalmas okiratok nincsenek, az átírára az 1886. évi 29. t. cz. 15—18. §. és az 1889. évi 38. t. cz. 5., 6., 7. és 9. §§-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, vagy odahassanak, hogy az átruházó tkvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogait ez uton nem érvényesíthetik, és a bélyeg és illeték engedése kedvezményétől is elesnek, és végül:

4. Mindazok, akiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyazintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy a törlési engedély nyilvánítása végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellen esetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kisjenői kir. jbiróság tkvi hatóságtól, 1896. évi július hó 14-én.

Dr. Lázár

kir. albiró.

1068.

565/1896. gazd. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a pécskai nyári-utnak meghomokolása iránt folyó évi augusztus hó 10-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Bánompénzült leteendő a kikiáltási ár 10% készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban. Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és rásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyujtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1896. évi június hó 20-án tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,
aljegyző.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsénk a mélyen tisztelt nagyérdemű közönséggel tisztelettel tudatni, hogy az eddig a

Nádor szálloda I-ső emeletén létezett

férfi-ruha készitési termünket

Andrássy-tér 7. sz. alatti házba helyeztük át.

A mai kor igényeinek megfelelő díszesen berendezett üzlethelyiségünkben elfogadunk megrendeléseket mindenféle férfi ruhákra, melyek a nagyválasztékban raktáron lévő bel- és külföldi szövetekből izléses kivitelben a legjutányosabb áron gyorsan készítettnek.

Számos megbízatásért esdenek

tisztelettel

BERGER és BALLA,
férfi szabók.

1054

16628/1896.

Hirdetmény.

Arad város területén az árnyékszéki ürüléknek, háztartási szenny vizeknek és az iparvállalatok szenny folyadékainak elvezetése céljából létesített Shone-rendszerű csatornázási művek használatba vételére, fentartására és üzemben tartására vonatkozólag a 9369—203/94. sz. a. alkotott és 49963/1894. sz. a. kormányhatóságilag jóváhagyott szabályrendeletnek 2. szakasza szerint. A csatornázás hálózatába eső már felépült vagy ezental épülő házaknak a csatornázás mű utcai vezetékeivel megfelelőleg való összeköttetését a háztulajdonosok tartoznak a csatorna-mű megfelelő szakaszának elkészülte és használatba vétele után hat hónap alatt létesíteni. Ugyanezen idő alatt létesítendő a belső berendezések u. m. closettek, kiöntők és pedig oly módon, hogy azokon át minden ürülék és szenny folyadék a Shone-féle rendszernek megfelelő módon, vagyis vízzel való öblítés által nyerjen levezetést.

Miután pedig a csatorna-mű teljesen elkészült és az 1896. évi augusztus hónap első napján használatba vétetik: felhívjuk a csatornázás hálózatába eső összes háztulajdonosokat, hogy házaiknak a csatorna-mű utcai vezetékével való összeköttetését és a belső berendezéseket is 1896. évi augusztus hónap első napjától számítandó hat hónap alatt multhatatlanul létesítsék; mivel a szabályrendelet 3-ik szakasza szerint minden pöcze-gödörnek azontulra való használata azonnal be fog szüntettetni. A hat hónap alatt a pöcze-gödörök kitisztítandók és egészséges anyaggal betöltendők.

Arad, 1896. évi július hó 25-én.

A városi tanács.

16081/1896.

Hirdetés.

A nagyméltóságú m. kir. Belügyminister úr 62730/1896. II. szám alatt kelt rendeletével közli azon módosítást, melylyel a közhasználatú törvényhatósági távbeszélő hálózatok létesítésének feltételeit megállapító 1893. évi 27457. szám alatt kiadott rendelet IV—15. és IV—16. pontjai menynyiben lettek megváltoztatva, vagyis, hogy az egyes előfizetők a posta-hivataltól a lakásukig vezető előfizetői vonalat mily feltételek alatt építhetik, fentartathatják, vagy átalakíthatják.

Ezen fenthivatolt rendelet jelen hirdetés száma alatt, Arad szab. kir. város levéltárában, az érdekeltek által, a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Arad, 1896. évi július hó 25-én.

A városi tanács.

4014/1896.

Hirdetmény.

Közhirre téteik, hogy Aradon f. évi július hó 29-én egy drb. körülbelül 18 éves, pej szőrű, magas termetű, homlokán fehér foltos ló — bal füle kajla — bitangásba vétetett.

A tulajdonos f. évi aug. hó 21-ig Arad sz. kir. város kapitányi hivatalánál jelentkezhetik s tulajdonjogát beigazolhatja.

Ha tulajdonjogát beigazolni képes tulajdonos a fenti határidő alatt nem jelentkezik, az állat, mint gazdátlan jószág, nyilvános árverésen el fog adatni.

Arad, 1896. július 31.

Kapitányi hivatal.

16629/1896.

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy az aradi vízvezetési művek részvény-társasága a víz szolgáltatását 1896. évi augusztus hónap első napján megkezdte, és a víz szolgáltatását mind addig ingyenesen eszközöli, még azt a szerződésnek megfelelőleg fogja szolgáltatathatni.

Arad, 1896. évi július hó 25-én.

A városi tanács.

8563/896. 44

Hirdetmény.

A «Baros» sétányban a gyermekek és az azok felügyeletével megbízottak nemkülönbén a gyermekkocsik számára a sétánynak ezen célra szolgáló mindkét végén levő térség jelöltetik ki, míg a sétány egyéb helyeinek jelölés az utaknak köröndöknek és a sétatéri kioszk előtti térségnek gyermekek és az ezek felügyeletével megbízott alkalmazottak nemkülönbén a gyermek kocsik általi elfoglalása a sétáló közönségre való tekintettel ezennel megtiltatik.

Erről a közönség azon figyelmeztetéssel értesítettik, hogy gyermekeiket és az ezek felügyeletével megbízott alkalmazottaikat a tilalmazott helyektől távol tartsák a gyermek kocsiknak ezen helyeken tolatását vesztegetését meg engedjék.

Megjegyeztetik, hogy a városháza megetté sétány azonban korlátlanul használható.

Arad 1896. július 20.

Rendőrkapitányság.

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára

és művegytani laboratoriuma
Aradon, Szabadságtér.

Szívesen ajánkozik minden bárhol és bárk által hirdetett gyógyszer-különlegesség beszerzésére, s közületben tart. következő megbízható hatású szereket:

Chinin-cukor es Chinin csokolade gyermekeknek ható hideglelés elleni szer, melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók pályadíjjal koszorúztak. Mind az 5 világrészben el van törjedve. Egy darab 8 kr.

Misera-cseppek dr. Hager javított receptje szerint, legmegbízhatóbb szed. hideglelés ellen felnőttek számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian. Biztos hatású és ártalmatlan szerekből összeállított hajfestőszor. — Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppje. Bármely fogfájást azonnal megszüntet. 1 üveg 35 kr.
A Rozsnyay-féle

Serail-arczkenőcs. Az arcon mutatkozó májfoltok elűzésére a legalkalmasabb szer, mely bőrszépítő hatásában minden más szert felülmúl. Egy kis tégely 70 kr. és egy nagy tégely 1 frt.

Anosmin. A lábizzadás és felförés ellen biztosan használható. Egy üveg 50 kr.

Valóditokaji bor. Kitűnő minőségűek, dr. Szabó Gyula világhírű pincéjéből. Ára 1 üvegnek 8 és 6 frt.

Ménesi aszúbor. Egy 35 centi. üveg 1 frt 50 krajczár.

Chinabor. 2% Chinintartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Vasas Chinabor. 2% Chinin és vasoxyd-tartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Pepsinbor. 2.5% tartalommal. Egy 20 centiliteres üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta. Egy üveg 1 frt.

Salon-bengali tüzek. Füst és szag nélkül, vörös, fehéres és sárga színben. Egy k 2 frt.

Magnesium fáklyák. 150 normal gyertya-fénynyel. Hat peroxig égő, 1 drb 60 kr. 12 peroxig égő, 1 drb 1 frt 10 kr. 24 peroxig égő, 1 drb. 2 frt 10 kr.

Iroda tintapor. (Fekete vagy violaszinben) 1 adag 1/4 literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalzsam. 4 megfagyott kezét vagy lábát 3—4 nap alatt biztosan meggyógyítja. Egy tégely ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szor. Mindenféléből eredt rheumás és oszvos fájdalmak ellen igen híres és keresett szor. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhöges elleni pora mely mindenféle köhögést biztosan gyógyít. Ára 40 kr.

Mindenen gyógyszernek — a pakolási csekély költségek hozzáadásával — bárhova posta útján is elküldetnek.

Ujjanosk ezen gyógyszer-tárban minden vegyviassgatra megbízásunk elfogadhatnak és lelkiismeretesen teljességet.

Arad. sz. kir. város polgármesterétől.

2008/1896. pm.

Hirdetmény.

Néhai Pálffy Jozsefné sz. Kishalmy Klementina emlékeztére idb. Kishalmy Ferencz úr által tett alapítvány 4000 ftnyi tőkéjének 200 ftot tevő egy évi kamatai, mint kiházasítási vagy üzlet berendezési segély összeg a f. évi augusztus hó 19-én egy az aradi polgári jótékony nőegylet árvaházában nevelt kifogástalan erkölcsiségű szorgalmas árvának vagy egy oly egyének, ki szintén a nevezett árvaházban neveltetett, s mint nagykorú lép házasságra vagy kezd üzletet, — kifognak adatni.

Azok tehát, kik ezen segélyt e nyerni óhajtnak s a megjelet minősítéssel bírnak, fohivatnak, hogy kérvényüket hozzám 1896. évi augusztus hó 17-éig benyujtsák.

Aradon, 1896. évi július hó 26-án.

Salacz,

kir. tanácsos, polgár mester

LÉGSZESZ ERŐRE
BERENDEZETT
4 NAGY ÉS 1 AMERIKAI GYORSSAJTÓ.

BETÜTÖMÖNTÖDE.
LEGOLCSÓBB
KÖNYVNYOMDA
AZ

KÖNYVNYOMDAJA
KÉSZIT
MENYEGZŐI ÉS BALI
MEGHIVÓKAT,
VALAMINT
TÁNCZRENDEKET.

SIMITÓ,
PERFORÁLÓ,
FÜZŐ, VÁGÓ
ÉS MÁSEGYÉB
KISEBB ÉS NAGYOBB
SEGÉD GÉPEKKEL
VAN FELSZERELVE
AZ

TOVÁBBÁ
TELEFON
151.

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
JÓZSEF FŐHERCEG-ÚT 23. SZÁM.
MINDENNEMŰ
Az aradi és csanádi
egyesült vasutak palotájában.

TÁBLÁZATOK
BÁRMELY NAGYSÁGBAN
A LEGOLCSÓBB ÁRAK MELLETT
SZÁMITTATNAK.

DÚSAN
BERENDEZETT
KÖNYVKÖTÉSZETE
ELVÁLLAL
MINDENNEMŰ DISZMUNKÁKAT,
UGYMINT IRÓMAPPA,
ÉKSZERDOBOZ, KÉPKERET ÉS
BŐRDOMBORMŰ.

ÁRJEGYZÉKEK,
NAPI- ÉS HETILAPOK,
TERJEDELMES MŰVEK,
ELBESZÉLÉSEK
CSINOS, DISZES ÉS IZLÉSES
KIÁLLÍTÁSBAN OLCSÓ ÁRAKON.

"ARADI KÖZLÖNY"
KIADÓHIVATALA

Célunk:
Szép, tiszta,
hibátlan és
alsó munkát
készíteni.

DISZKORMÁNYOK, RÉSZVÉNYEK,
DISZMUNKÁK,
TÖBB SZINNYOMÁSBAN.

FELVESZ
HIRDETÉSEKET
RENDVIVŐL
OLCSÓ ÁRAKON.
AZ
ARADI KÖZLÖNY
ELŐFIZETÉSI ÁRA:
Egész évre . . . 12 frt.
Fél évre . . . . 6 „
Negyed évre . . . 8 „
Egy óra . . . . 1 „
VIDÉKRE POSTAI SZÉTKÖLDÉSSEL:
Egész évre . . . 14 frt.
Fél évre . . . . 7 „
Negyed évre . . . 8-50 „
Egy óra . . . . 1.20 „

BELÉPTI JEGYEK.
CZÉGKÁRTYÁK,
NÉVJEGYEK,
VALAMINT MINDENNEMŰ

NYOMDAI MUNKÁK
IGEN OLCSÓ ÁRBAN.

GYÁSZJELENTÉSEK
FOLYÓIRATOK,
KÖNYVEK,
ZÁRMÉRLEGEK.
KÖRLEVELEK,
KERESKEDŐI NYOMTATVÁNYOK,
SZÁMLÁK,
LEVÉLPAPIROK ÉS BORITÉKOK,
JEGYZÉKEK,
VONALOZOTT ÜZLETI KÖNYVEK
MEGRANDOLÁS SZERINT.
KERESZTELŐI
ÉS
ELJEGYZÉSI KÁRTYÁK
IZLÉSES KIVITELBEN.
SZINLAPOK,
FALRAGASZOK,
MENUK,
PROGRAMMOK.

HIRDETÉSI
ÁRAK:
6 hasábos petit sor egy-
szeri közlésnél 10 kr. min-
den következónél 8 kr.
Nyilttér sora 20 kr.
Bélyegdíj külön 80 kr.
SZERKESZTŐSÉG:
Az aradi és csanádi
egyesült vasutak palo-
tájában.
TELEFON
357.

KÖNYVNYOMDÁNK
A
LEGDIVATOSABB
KÖRZETEKKEL,
BETŰFAJOKKAL
ÉS DISZITMÉNYEKKEL
RENDELKEZIK.

MINDENNEMŰ
VIDÉKI MEGBIZÁSOK
PONTOSAN
TELJESITTETNEK.

Az „ARADI KÖZLÖNY“-re bármely naptól lehet előfizetni.